

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. juuni 2023
(OR. en)

6601/23
ADD 2

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0038 (NLE)

POLCOM 28
SERVICES 8
FDI 7
COASI 40

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vaheline vabakaubandusleping

KEHTIVAD MEETMED

Sissejuhatavad märkused

1. Uus-Meremaa ja liidu loendites on artiklite 10.10 „Nõutele mittevastavad meetmed“ või 10.18 „Nõutele mittevastavad meetmed“ kohaselt esitatud Uus-Meremaa ja liidu kehtivad meetmed, mis ei ole kooskõlas järgmistest artiklitest tulenevate kohustustega:

- a) artikkel 10.5 „Turulepääs“ või artikkel 10.14 „Turulepääs“;
- b) artikkel 10.6 „Võrdne kohtlemine“ või artikkel 10.16 „Võrdne kohtlemine“;
- c) artikkel 10.7 „Enamsoodustusrežiim“ või artikkel 10.17 „Enamsoodustusrežiim“;
- d) artikkel 10.8 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“
- e) artikkel 10.9 „Toimimisnõuded“ või
- f) artikkel 10.15 „Kohalik kohalolek“.

2. Lepinguosalise reservatsioonid ei piira lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad teenustekaubanduse üldlepingust.
3. Iga reservatsioon hõlmab järgmisi osi:
 - a) „sektor“ – üldine sektor, mille suhtes reservatsioon tehakse;
 - b) „allsektor“ – konkreetne sektor, mille suhtes reservatsioon tehakse;
 - c) „tegevusala liigitus“ – reservatsiooniga hõlmatud tegevusala CPC või ISIC rev 3.1 kohaselt või reservatsioonis esitatud kõnealuse sõnaselge kirjelduse kohaselt, mis määratletakse vajaduse korral;
 - d) „asjaomased kohustused“ – lõikes 1 osutatud kohustus, mille suhtes reservatsioon tehakse;
 - e) „valitsemistasand“ – loetletud meetme kehtima jätnud valitsemistasand;

- f) „meetmed“ – seadus, määrus või muu meede, mille suhtes reservatsioon tehakse. Osas „Meetmed“ nimetatud meede:
- i) tähendab meedet, nagu see muudetuna, jätkatuna või uuendatuna kehtib käesoleva lepingu jõustumiskuupäeval;
 - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on vastu võetud või kehtima jäetud kõnealuse meetme alusel ja on sellega kooskõlas; ning
 - iii) hõlmab liidu loendi puhul seadust, määrust või muud meedet, millega rakendatakse direktiivi liikmesriigi tasandil; ja
- g) „kirjeldus“ – reservatsiooniga hõlmatud kehtiva meetme aspektid, mis nõuetele ei vasta.
4. Reservatsiooni tõlgendamisel tuleb võtta arvesse reservatsiooni kõiki osi. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse nende jagude või alajagude asjakohaseid kohustusi, mille suhtes reservatsioon tehakse. Kui osa „Meetmed“ ja reservatsiooni muud osad on omavahel vastuolus, on osa „Meetmed“ ülimuslik.

5. Uus-Meremaa ja liidu loendites kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) „ISIC rev 3.1“ – rahvusvaheline majanduse tegevusalade klassifikaator, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers (Series M nr 4, ISIC REV 3.1, 2002);
 - b) „CPC“ – ajutine ühtne tooteklassifikaator (Statistical Papers, Series M nr 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991).
6. Uus-Meremaa ja liidu loendites tehakse reservatsioon liidu või Uus-Meremaa territooriumil kohaliku kohaloleku nõude suhtes seoses artikliga 10.15 „Kohalik kohalolek“, mitte seoses artikliga 10.14 „Turulepääs“ ega artikliga 10.16 „Võrdne kohtlemine“. Lisaks ei ole selline reservatsioon seotud artikliga 10.56 „Juurdepääs peamiste tarnijate olulistele vahenditele“.

7. Liidu tasandil tehtud reservatsioon kehtib liidu meetme kohta ja liikmesriigi keskvalitsuse tasandi meetme või liikmesriigi mõne valitsuse meetme kohta, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Liikmesriigi reservatsioon kehtib selle liikmesriigi keskvalitsuse, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme kohta. Belgia reservatsioonide puhul hõlmab keskvalitsuse tasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, kuna neist igaühe pädevusse kuuluvad võrdväärsed seadusandlikud volitused. Liidu ja liikmesriikide reservatsioonide puhul tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad. Uus-Meremaa tasandil tehtud reservatsioon kehtib keskvalitsuse või kohaliku omavalitsuse meetme kohta.

8. Käesolevas lisas sätestatud reservatsioonide loetelu ei hõlma kvalifikatsiooninõuete ja kvalifitseerimismenetluste, tehniliste standardite ning loanõuete ja -menetlustega seotud meetmeid, kui need ei kujuta endast piirangut artikli 10.5 „Turulepääs“, artikli 10.6 „Võrdne kohtlemine“, artikli 10.14 „Turulepääs“, artikli 10.15 „Kohalik kohalolek“ või artikli 10.16 „Võrdne kohtlemine“ tähenduses. Nende meetmete hulka võivad kuuluda nõuded saada tegevusluba, täita universaalteenuse osutamise kohustust, omada reguleeritud sektoris tegutsemisel tunnustatud kvalifikatsiooni, sooritada teatav eksam, sealhulgas keeleeksam, täita teataval kutsealal tegutsemisel liikmesuse nõuet, näiteks kuuluda kutseorganisatsiooni, omada teenuse osutamiseks kohalikku esindajat või omada kohalikku aadressi, või muud mittediskrimineerivad nõuded, mille kohaselt teatavat tegevust ei tohi ellu viia kaitstavates piirkondades või kaitstavatel aladel. Kuigi neid meetmeid ei ole loetletud, kohaldatakse neid jätkuvalt.

9. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõuet laiendada Uus-Meremaa isikutele kohtlemist, mida võimaldatakse liikmesriigis vastavalt ELi toimimise lepingule või ELi toimimise lepingu kohaselt vastu võetud meetmetele, sealhulgas nende rakendamisel liikmesriikides, järgmistele isikutele:

- a) muu liikmesriigi füüsilised isikud või elanikud või
- b) juriidilised isikud, kes on asutatud või organiseeritud teise liikmesriigi või liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on liidus.

10. Kohtlemine, mida võimaldatakse juriidilistele isikutele, kelle on asutanud lepinguosalise investorid vastavalt teise lepinguosalise õigusnormidele (sealhulgas liidu puhul liikmesriigi õigusnormidele) ning kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on teise lepinguosalise territooriumil, ei piira võimalike 10. peatüki „Liberaliseerimine teenustekaubanduses ja investeringutes“ B jaoga „Teenustekaubandus ja investeringud“ kooskõlas olevate tingimuste või kohustuste kohaldamist, mis kehtestati nende juriidiliste isikute suhtes siis, kui nad teise lepinguosalise territooriumil asutati, ning nende kohaldamist jätkatakse.

11. Uus-Meremaa ja liidu loendeid kohaldatakse üksnes Uus-Meremaa ja liidu territooriumide suhtes kooskõlas artikliga 1.4 „Territoriaalne kohaldamisala“ ning need kehtivad üksnes liidu, liikmesriikide ja Uus-Meremaa vaheliste kaubandussuhete kontekstis. Need ei mõjuta liidu õigusest tulenevaid liikmesriikide õigusi ja kohustusi.

12. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mittediskrimineerivad meetmed ei kujuta endast piirangut artikli 10.5 „Turulepääs“ või artikli 10.14 „Turulepääs“ tähenduses ühegi meetme puhul:

- a) millega nõutakse taristu omandiõiguse eraldamist selle taristu kaudu pakutavate kaupade või osutatavate teenuste omandiõigusest, et tagada aus konkurents, näiteks energeetika, transpordi ja telekommunikatsiooni valdkonnas;
- b) millega ausa konkurentsi tagamiseks piiratakse omandiõiguse koondumist;
- c) mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna kaitse ja säilitamine, sealhulgas antavate kontsessioonide kättesaadavuse, arvu ja ulatuse piirang ning moratoriumi või keelu kehtestamine;

- d) millega tehniliste või füüsiliste piirangute tõttu, näiteks seoses telekommunikatsiooni spektrite ja sagedustega, piiratakse antavate lubade arvu või
- e) millega nõutakse, et teatav protsent ettevõtte aktsionäridest, omanikest, osanikest või juhtidest oleks kvalifitseeritud või tegutseks teataval kutsealal, nagu juristid või raamatupidajad.

13. Arvutiteenuste puhul käsitatakse arvutiteenuste ja nendega seotud teenustena järgmisi teenuseid, olenemata sellest, kas neid osutatakse võrgu, sealhulgas interneti kaudu:

- a) konsulteerimine, kohandamine, strateegia, analüüsimine, kavandamine, kirjeldamine, projekteerimine, arendamine, paigaldamine, käivitamine, ühildamine, katsetamine, silumine, ajakohastamine, kasutajatugi, tehniline abi või arvutite või arvutisüsteemide haldamine;
- b) arvutiprogrammid ehk juhiste kogumid, mida on vaja arvutite tööks ja nendevaheliseks suhtluseks, ning arvutiprogrammidega seotud konsulteerimine, strateegia, analüüsimine, plaanimine, kirjeldamine, projekteerimine, arendamine, paigaldamine, käivitamine, ühildamine, katsetamine, vigade kõrvaldamine, ajakohastamine, kohandamine, hooldamine, kasutajatugi, tehniline abi, haldamine ja arvutiprogrammide kasutamine;
- c) andmetöötlus-, andmesalvestus-, andmehoiu- ja andmebaasiteenused;

- d) kontoriseadmete, sealhulgas arvutite hooldus- ja remonditeenused ja
- e) arvutiprogrammide, arvutite või arvutisüsteemidega seotud mujal nimetamata koolitusteenused klientide töötajatele.

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et arvutipõhiseid teenuseid ja nendega seotud teenuseid, välja arvatud punktides a–e loetletud teenused, ei loeta iseenesest arvutiteenusteks ega nendega seotud teenusteks.

14. Mis puudutab finantsteenuseid, siis erinevalt välismaistest tütarettevõtjatest ei kohaldata väljaspool liitu asuva finantseerimisasutuse poolt vahetult liikmesriigis asutatud filiaalide suhtes, v.a teatavad piiratud erandid, liidu tasandil ühtlustatud usaldatavusnõuete kohast reguleerimist, mis võimaldab sellistel tütarettevõtjatel kasutada uute ettevõtete loomiseks ja kogu liidus piiriüleste teenuste osutamiseks ulatuslikumaid vahendeid. Seetõttu saavad nimetatud filiaalid liikmesriigi territooriumil tegutsemiseks tegevusloa tingimustel, mis on samaväärsed selle liikmesriigi omamaiste finantseerimisasutuste suhtes kohaldatavate tingimustega, ning neilt võidakse nõuda vastavust mitmele konkreetsele usaldatavusnõudele, näiteks panganduse ja väärtpaberite puhul iseseisva kapitalisatsiooni nõudele ja muudele maksevõimet käsitlevatele nõuetele ning raamatupidamisaruandluse ja aruannete avaldamise nõuetele, ning kindlustuse puhul vastavust tagatiste ja hoiustamisega seotud erinõuetele, iseseisva kapitalisatsiooni nõudele, nõudele, et kindlustustehniliste eraldiste kattevarad paikneksid asjaomases liikmesriigis, ja vähemalt ühe kolmandiku suuruse solventsusmarginaali nõudele.

15. Seoses artikliga 10.5 „Turulepääs“ kohaldatakse selliste finantsteenuseid osutavate juriidiliste isikute suhtes, kes on asutatud Uus-Meremaa või liidu või vähemalt ühe selle liikmesriigi õigusnormide alusel, mittediskrimineerivaid õigusliku vormi piiranguid¹.

16. Käesolevas lisas esitatud reservatsioonide loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

Liit Euroopa Liit, sealhulgas liikmesriigid

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

¹ Näiteks täisühing ja ühe osanikuga äriühing ei ole Uus-Meremaal ja liidus finantseerimisasutuse puhul üldiselt vastuvõetav õiguslik vorm. Selle märkuse eesmärk ei ole mõjutada või muul viisil piirata teise lepinguosalise finantseerimisasutuse valikut filiaali või tütarettevõtja vahel.

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

FI Soome

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Lāti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovaki Vabariik

Liidu loend

1. Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid
2. Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (v.a tervishoiuga seotud kutsealad)
3. Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja ravimite jaemüük)
4. Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused
5. Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused
6. Reservatsioon nr 6 – äriteenused
7. Reservatsioon nr 7 – sideteenused
8. Reservatsioon nr 8 – ehitusteenused
9. Reservatsioon nr 9 – turustusteenused
10. Reservatsioon nr 10 – haridusteenused

11. Reservatsioon nr 11 – keskkonnateenused
12. Reservatsioon nr 12 – finantsteenused
13. Reservatsioon nr 13 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused
14. Reservatsioon nr 14 – turismi- ja reisiteenused
15. Reservatsioon nr 15 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused
16. Reservatsioon nr 16 – transporditeenused ja transpordi abiteenused
17. Reservatsioon nr 17 – kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus
18. Reservatsioon nr 18 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid

Sektor: Kõik sektorid

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimimisnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/ liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Ettevõtte liik

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

Liit: ELi toimimise lepingu kohaselt liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud juriidilistele isikutele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on liidus, sealhulgas neile, kelle on asutanud liidus Uus-Meremaa investorid, võimaldatavat kohtlemist ei võimaldata väljaspool liitu asutatud juriidilistele isikutele ega selliste juriidiliste isikute filiaalidele või esindustele, sealhulgas Uus-Meremaa juriidiliste isikute filiaalidele või esindustele.

Vähem soodsat kohtlemist võib kohaldada liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud juriidilistele isikutele, kellel on liidu territooriumil üksnes registrijärgne asukoht, välja arvatud juhul, kui on võimalik tõendada, et neil on tegelik ja püsiv seos ühe liikmesriigi majandusega.

Meetmed:

Liit: ELi toimimise leping

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

Reservatsiooni kohaldatakse üksnes tervishoiu-, sotsiaal- ja haridusteenuste suhtes.

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): iga liikmesriik võib olemasoleva tervishoiu-, sotsiaal- või haridusteenuseid (CPC 93, 92) osutava riigiettevõtte või valitsusüksuse omakapitaliosaluste või varade müümisel või võõrandamisel keelata nende omakapitaliosaluste või varade omamise Uus-Meremaa investorite või nende ettevõtete poolt või seda omandit piirata või piirata selliste omakapitaliosaluste ja varade omanike võimalusi kontrollida võimalikke ettevõtteid, mis müümise või võõrandamise tulemusel tekivad. Seoses sellise müügi või muu võõrandamisega võib iga liikmesriik võtta vastu või jätta kehtima meetmed, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega, ning meetmed, millega piiratakse tarnijate arvu.

Käesolevas reservatsioonis:

- i) käsitatakse kehtiva meetmena pärast käesoleva lepingu jõustumist kehtima jäetud või vastu võetud meedet, millega müügi või muu võõrandamise hetkel keelatakse omakapitali või vara omamine või kehtestatakse sellele piirangud või kodakondsusnõuded või kehtestatakse piirangud tarnijate arvule, nagu on kirjeldatud käesolevas reservatsioonis; ja
- ii) „riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida omab või kontrollib oma osaluse kaudu ükskõik milline liikmesriik, sealhulgas ettevõtte, mis on asutatud pärast käesoleva lepingu jõustumist üksnes selleks, et müüa või võõrandada olemasolevasse riigiettevõttesse või valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara.

Meetmed:

Liit: vastavalt kirjelduse osale, nagu on osutatud eespool.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT: filiaali käitamiseks peavad väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP-välised“) pärit äriühingud määrama ennast esindama vähemalt ühe isiku, kes elab Austrias. Austria kaubandusseadustiku (Gewerbeordnung) järgimise eest vastutavate juhtivtöötajate (tegevdirektorid, füüsilised isikud) elukoht peab olema Austrias.

BG: välisriikide juriidilised isikud, kes ei ole asutatud Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) liikmesriigi õigusaktide alusel, võivad tegeleda äritegevusega, kui nad on registreeritud äriühinguna Bulgaaria Vabariigi äriregistris. Filiaalide asutamiseks on nõutav luba. Välisriigi ettevõtete esindused tuleb registreerida Bulgaaria Kaubandus-Tööstuskojas ning nad ei tohi tegeleda majandustegevusega, sh osutada teenuseid, vaid neil on õigus tegutseda üksnes enda omaniku esindajatena.

EE: kui vähemalt poolte osaühingu, aktsiaseltsi või välisriigi äriühingu filiaali juhatuse liikmete elukoht ei ole Eestis, EMP teises liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab osaühing, aktsiaselts või välisriigi äriühingu filiaal määrama kontaktpunkti, mille Eesti aadressi saab kasutada ettevõtjale (s.t välisriigi äriühingu filiaalile) adresseeritud menetlusedokumentide ja tahteavalduste edastamiseks.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: vähemalt üks täis- või usaldusühingu osanikest peab omama elukohta EMP riigis või – kui osanik on juriidiline isik – asuma EMP riigis (filiaalid ei ole lubatud). Registreerimisasutus võib teha erandeid.

Eraettevõtjana tegutsemiseks on nõutav elukoht EMP riigis.

Kui organisatsioon, mis on pärit mõnest EMPsse mittekuuluvast riigist, kavatseb tegeleda äritegevuse või kaubandusega Soome filiaali asutamise kaudu, on nõutav kauplemisluba.

Vähemalt üks äriühingu juhatuse tavaliiige ja üks asendusliige ning tegevdirektor peavad elama EMP riigis. Registreerimisasutus võib teha äriühingutele erandeid.

SE: välisriigi äriühing, kes ei ole asutanud Rootsis juriidilist isikut või kes tegeleb ettevõtlusega kaubandusagendi vahendusel, peab kommertstehinguid tegema Rootsis registreeritud filiaali kaudu, millel on sõltumatu juhatus ja eraldi raamatupidamine. Filiaali tegevdirektor ja vajaduse korral asetegevdirektor peavad elama EMPs. Väljaspool EMPd elav füüsiline isik, kes teeb Rootsis kommertstehinguid, peab ametisse nimetama ja registreerima residendist esindaja, kes vastutab äritegevuse eest Rootsis. Rootsis toimuva äritegevuse kohta tuleb pidada eraldi raamatupidamisarvestust. Pädev asutus võib üksikjuhtumitel teha filiaali- ja elukohanõudest erandeid. Alla aasta kestvate ehitusprojektide puhul, mida viib ellu väljaspool EMPd asuv äriühing või füüsiline isik, tehakse filiaali asutamise või residendist esindaja määramise nõudest erand.

Piiratud vastutusega äriühingute ning kooperatiivsete tulundusühingute puhul peab EMPs elama vähemalt 50 % juhatusest, vähemalt 50 % juhatuse asendusliikmetest, tegevdirektor, ase-tegevdirektor ning vähemalt üks äriühingu nimel allkirjaõigust omav isik. Pädev asutus võib teha sellest nõudest erandeid. Kui ükski äriühingu või ühistu esindajatest ei ela Rootsis, peab juhatus määrama ja registreerima Rootsis elava isiku, kellel on volitused tegutseda äriühingu või ühistu nimel.

Vastavad tingimused kehtivad kõigi muud liiki juriidilise isiku asutamise suhtes.

SK: välisriigi füüsiline isik, kes kantakse asjakohasesse äriregistrisse (äriregister, ettevõtlusregister või muu kutseregister) ettevõtja nimel tegutsema volitatud isikuna, peab esitama Slovakkia elamisloa.

Meetmed:

AT: Aktiengesetz, BGBl. nr 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBL. nr 58/1906, § 107 (2) ja

Gewerbeordnung, BGBl. nr 194/1994, § 39 (2a).

BG: äriseadus, artikkel 17a ja

investeeringute soodustamise seadus, artikkel 24.

EE: äriseadustiku § 631 lõiked 1, 2 ja 4.

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), § 1;

Osuuskuntalaki (ühistuseadus) (1488/2001);

Osakeyhtiölaki (piiratud vastutusega äriühingu seadus) (624/2006) ja

Laki luottolaitostoiminnasta (krediidiasutuste seadus) (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m (välisfiliaalide seadus) (1992:160);

Aktiebolagslagen (äriühingute seadus) (2005:551);

majandusühistute seadus (2018:672) ja Euroopa majandushuviühingute seadus (1994:1927).

SK: seadus nr 513/1991 äriseadustiku kohta (artikkel 21); seadus nr 455/1991 kauplemislubade kohta ja seadus nr 404/2011 välismaalaste riigis elamise kohta (artiklid 22 ja 32).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, toimimismõuded:

BG: asutatud ettevõtted võivad võtta kolmandate riikide kodanikke tööle ainult sellistele ametikohtadele, mille puhul Bulgaaria kodakondsusnõue puudub. Asutatud ettevõtte poolt eelneva 12 kuu jooksul tööle võetud kolmandate riikide kodanike koguarv ei tohi ületada 20 % (VKEde puhul 35 %) töölepingu alusel tööle võetud Bulgaaria, teiste liikmesriikide, EMP lepingu osalisriikide või Šveitsi Konföderatsiooni kodanike keskmisest arvust. Lisaks peab tööandja enne kolmanda riigi kodaniku töölevõtmist tööturust abi tõendama, et vastavale ametikohale sobivat Bulgaaria, Euroopa Liidu, EMP või Šveitsi töötajat ei ole.

Kõrgelt kvalifitseeritud, hooaja- ja lähetatud töötajate, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate ning teadlaste ja üliõpilaste puhul ei ole ühe ettevõtte heaks töötavate kolmandate riikide kodanike arv piiratud. Nendesse kategooriatesse kuuluvate kolmandate riikide kodanike töölevõtmiseks ei ole tööturust nõutav.

Meetmed:

BG: tööjõurände ja tööjõu liikuvuse seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PL: esinduse majandustegevus võib hõlmata üksnes välisriigi emaettevõtja reklaamimist ja edendamist. Kõigis sektorites peale õigusteenuste sektori võivad väljastpoolt liitu pärit investorid ja nende ettevõtted asutada üksnes usaldusühingu, piiratud vastutusega kapitaliühingu, osaühingu või aktsiaseltsi; kodumaised investorid ja ettevõtted võivad kasutada ka mitteärilise partnerlusena tegutsevate ettevõtete vorme (täisühing ja piiramatu vastutusega ühing).

Meetmed:

PL:

6. märtsi 2018. aasta seadus välisriigi ettevõtjate ja muude välisriigi isikute majandustegevust Poola Vabariigi territooriumil käsitlevate eeskirjade kohta.

b) Kinnisvara omandamine

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): väljastpoolt liitu pärit füüsilised isikud ja ettevõtjad peavad kinnisvara omandamiseks, ostmiseks, rentimiseks või kasutusrendiks saama loa pädevatelt piirkondlikelt asutustelt (Länder). Luba antakse üksnes juhul, kui kinnisvara omandamine leitakse olevat avalikes huvides (pidades silmas eeskätt majandus-, sotsiaal- ja kultuurihuve).

CY: Küprose elanikud või Küprose päritolu isikud, samuti liikmesriikide kodanikud võivad omandada Küprosel vara ilma piiranguteta. Välismaalane ei saa omandada kinnisasja ilma ministrite nõukogu loata, välja arvatud surma tõttu. Kui välismaalase omandatav kinnisasi on suurem kui krunt, mis on vajalik maja ehitamiseks või ametipinna rajamiseks, või ületab muul moel kaht donumit (2 676 ruutmeetrit), kohaldatakse ministrite nõukogu loa väljastamisel tingimusi, piiranguid ja kriteeriume, mis on sätestatud ministrite nõukogu koostatud ja esindajatekoja heakskiidetud määrustes. Välismaalane on iga isik, kes ei ole Küprose Vabariigi kodanik, sh välismaalase kontrollitav äriühing. Mõiste ei hõlma Küprose päritolu välismaalasi ja Küprose Vabariigi kodanike Küprose kodakondsuseta abikaasasid.

CZ: riigi omandis oleva põllumajandusmaa suhtes kohaldatakse erieeskirju. Riigi põllumajandusmaad võivad omandada ainult Tšehhi, mõne teise liikmesriigi või EMP lepingu osalisriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud. Juriidilised isikud võivad riigilt põllumajandusmaad omandada üksnes juhul, kui nad on Tšehhi põllumajandusettevõtjad või samasuguse staatusega isikud mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis, EMP lepingu osalisriigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

DK: füüsilised isikud, kes ei ela Taanis ja kes ei ole varem elanud Taanis vähemalt viis aastat, peavad Taani omandamisseaduse kohaselt saama justiitsministeeriumilt loa, et omandada Taanis asuva kinnisasja omandiõigus. Sama kehtib ka juriidiliste isikute kohta, kes ei ole registreeritud Taanis. Füüsilised isikud võivad kinnisasja omandada juhul, kui taotleja kavatseb kinnisasja kasutada oma peamise elukohana.

Taanis registreerimata juriidilistel isikutel on üldjuhul lubatud kinnisasja omandada juhul, kui omandamine on eelduseks ostja äritegevusele. Luba on nõutav ka juhul, kui taotleja kavatseb kasutada kinnisasja lisaeluasemena. Selline luba antakse üksnes juhul, kui pärast üldist ja konkreetset hindamist leitakse, et taotlejal on Taaniga eriti tugev side.

Omandamisseaduse kohane luba antakse üksnes konkreetse kinnisasja omandamiseks. Põllumajandusmaa omandamist reguleerib lisaks Taani põllumajandusettevõtete seadus, millega on kehtestatud põllumajandusliku kinnisasja omandamisel piirangud kõikidele isikutele, nii taanlastele kui ka välismaalastele. Seega peavad kõik põllumajanduslikku kinnisasja omandada soovivad isikud vastama kõnealuses seaduses sätestatud nõuetele. Üldiselt tähendab see, et põllumajandusettevõtte suhtes kohaldatakse piiratud elukohanõuet. Elukohanõue ei ole personaalne. Juriidilised isikud peavad olema põllumajandusettevõtete seaduse §-des 20 ja 21 loetletud liiki ning nad peavad olema registreeritud liidus (või EMPs).

EE: OECD liikmesriigi juriidilisel isikul on õigus omandada kinnisasi, mis hõlmab:

- i) kokku vähem kui 10 hektarit põllumajandusmaad, metsamaad või põllumajandus- ja metsamaad, ilma piiranguteta;
- ii) 10 hektarit või rohkem põllumajandusmaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud ELi toimimise lepingu I lisas loetletud põllumajandustoodete tootmisega, välja arvatud kalapüügitooted ja puuvill (edaspidi „põllumajandustooted“);

- iii) 10 hektarit või rohkem metsamaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud metsamajandamisega metsaseaduse tähenduses (edaspidi „metsamajandamine“) või põllumajandustoodete tootmisega; ja
- iv) vähem kui 10 hektarit põllumajandusmaad ja vähem kui 10 hektarit metsamaad, kuid kokku 10 hektarit või rohkem põllumajandus- ja metsamaad, kui see juriidiline isik on kinnisasja omandamise tehingu tegemise aastale vahetult eelnenud kolme aasta jooksul tegelenud põllumajandustoodete tootmisega või metsamajandamisega.

Kui juriidiline isik ei vasta alapunktides ii–iv osutatud nõuetele, võib ta omandada kinnisasja, mis hõlmab kokku 10 hektarit või rohkem põllumajandusmaad, metsamaad või põllumajandus- ja metsamaad, üksnes omandatava kinnisasja asukohajärgse kohaliku omavalitsuse volikogu loal.

EMP-väliste riikide kodanike suhtes kohaldatakse teatavates geograafilistes piirkondades kinnisasja omandamise piiranguid.

EL: kinnisvara omandamine või rentimine piirialadel on keelatud isikutele, kelle kodakondsus või asukoht on väljaspool liikmesriike ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni. Keelu võib tühistada kaalutlusotsusega, mille võtab vastu asjaomase detsentraliseeritud haldusüksuse komitee (või riigi kaitseminister, kui kasutatakse kinnisvara kuulub era- ja riigiomandi kasutamise fondile).

HR: välisriikide äriühingutel on lubatud omandada teenuste osutamiseks kinnisvara üksnes juhul, kui nad on Horvaatias juriidilise isikuna asutatud ja registreeritud. Filiaalide poolt teenuste osutamiseks vajaliku kinnisvara omandamiseks on vaja justiitsministeeriumi heakskiitu. Välismaalased ei saa omandada põllumajandusmaad.

MT: isikud, kes ole liikmesriigi kodanikud, ei või omandada kinnisasja kaubanduslikul eesmärgil. Äriühingud, mille aktsiatest 25 % (või rohkem) kuulub isikutele väljastpoolt liitu, peavad saama kaubanduslikul või ärilisel eesmärgil kinnisasja ostuks pädevalt asutuselt (rahandusministrilt) loa. Pädev asutus otsustab, kas kavandatav omandamine toob Malta majandusele puhaskasu.

PL: välismaalased vajavad kinnisvara otseseks või kaudseks omandamiseks luba. Luba antakse siseministri haldusaktiga kaitseministri nõusolekul, ning põllumajandusliku kinnisvara puhul ka põllumajanduse ja maaelu arengu ministri nõusolekul.

Meetmed:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 9/2004;

NÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 61/1996; Voralberger Grundverkehrsgesetz,
LGBL.Nr 42/2004 ja

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr 11/1998.

CY: (välismaalaste poolt) kinnisvara omandamise seadus (109. peatükk), kehtivas sõnastuses.

CZ: Seadus nr 503/2012 Coll. (riikliku maa-ameti kohta), kehtivas sõnastuses.

DK: Taani kinnisasjade omandamise seadus (konsolideeritud seadus nr 265 kinnisasjade omandamise kohta, 21 märts 2014);

korraldus omandamise kohta (18. septembri 1995. aasta korraldus nr 764) ja

põllumajandusettevõtete seadus (4. jaanuari 2017. aasta konsolideeritud seadus nr 27).

EE: kinnisasja omandamise kitsendamise seadus, 2. peatüki § 4, 3. peatüki § 10, 2017.

EL: seadus 1892/1990, kehtivas sõnastuses, ning taotluste puhul ka kaitseministri ja kodanikukaitse ministrite otsus F.110/3/330340/S.120/7-4-14.

HR: omandiõigust ja muid varalisi õigusi käsitlev seadus (riigi ametlik väljaanne 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12, 152/14), artiklid 354–358.b;

põllumajandusmaa seadus (riigi ametlik väljaanne 20/18, 115/18, 98/19), artikkel 2; ja

üldise haldusmenetluse seadus.

HU: valitsuse dekreet nr 251/2014 (X.2.) välisriigi kodanike poolt kinnisvara, välja arvatud põllumajanduslikel või metsamajanduslikel eesmärkidel kasutatava maa omandamise kohta ja

1993. aasta seadus nr LXXVIII (§ 1/A).

MT: kinnisvaraseadus (omandamine mitteresidentide poolt), 246. peatükk; ja ELi ühinemislepingu protokoll nr 6 lisaeluasemete omandamise kohta Maltal.

PL: 24. märtsi 1920. aasta seadus kinnisvara omandamise kohta välismaalaste poolt (2016. aasta Poola ametlik väljaanne nr 1061, kehtivas sõnastuses).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: mitteresidendid peavad saama kinnisvara omandamiseks loa haldusasutuselt, mis vastutab asjaomase kinnisvara geograafilise asukoha eest.

Meetmed:

HU: valitsuse dekreet nr 251/2014 (X.2.) välisriigi kodanike poolt kinnisvara, välja arvatud põllumajanduslikel või metsamajanduslikel eesmärkidel kasutatava maa omandamise kohta ja

1993. aasta seadus nr LXXVIII (§ 1/A).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

LV: Uus-Meremaa kodanikul on lubatud omandada linnamaad Lätis või mõnes teises liidu liikmesriigis registreeritud juriidilise isiku kaudu:

- i) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub liikmesriikide kodanikele, Läti valitsusele ja/või omavalitsusele;
- ii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu, mille Läti parlament on heaks kiitnud enne 31. detsembrit 1996;
- iii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu pärast 31. detsembrit 1996, kui kõnealuses lepingus on kindlaks määratud Läti füüsiliste isikute ja äriühingute õigused maa omandamisel asjaomases kolmandas riigis;

- iv) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub ühiselt punktides i–iii osutatud isikutele; või
- v) mis on riigile kuuluv piiratud vastutusega äriühing, kui selle aktsiad on noteeritud börsil.

Kui Uus-Meremaa lubab Läti kodanikel ja ettevõtjatel osta oma territooriumil linnakinnisvara, lubab Läti Uus-Meremaa kodanikel ja ettevõtjatel osta Lätis linnakinnisvara Läti kodanikega samadel tingimustel.

Meetmed:

LV: Läti Vabariigi linnade maareformi seadus, jaotised 20 ja 21.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE: kinnisvara omandamise suhtes võidakse kohaldada teatavaid vastastikkuse tingimusi.

ES: selleks, et teha välisinvesteeringuid tegevusse, mis on otseselt seotud liitu mittekuuluvate riikide diplomaatiliste esinduste jaoks tehtavate kinnisvarainvesteeringutega, on vaja Hispaania ministrite nõukogu haldusluba, välja arvatud juhul, kui on sõlmitud vastastikune liberaliseerimislepung.

RO: välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud (v.a EMP liikmesriigi kodanikud ja juriidilised isikud) võivad omandada maa omandiõigusi rahvusvaheliste lepingutega reguleeritud tingimustel vastastikkuse põhimõtte alusel. Välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud ei või omandada maa omandiõigust soodsamatel tingimustel kui need, mida kohaldatakse liidu füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes.

Meetmed:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB, tsiviilseadustiku sissejuhatav seadus.

ES: 23. aprilli 1999. aasta kuninglik dekreet nr 664/1999 välisinvesteeringute kohta.

RO: seadus nr 17/2014 teatavate meetmete kohta, millega reguleeritakse väljaspool linna asuva põllumajandusmaa müümist ja ostmist (muutmisel); ja

seadus nr 268/2001 riigi- ja eraomandis olevat põllumajandusmaad haldavate ettevõtete erastamise kohta ning selleks erastamisagentuuri asutamise kohta, kehtivas sõnastuses.

Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (v.a tervishoiuga seotud kutsealad)

Sektor – allsektor:	Kutseteenused – õigusteenused; patendivolniku, tööstusomandi volniku, intellektuaalomandi volniku teenused; majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused; maksualase nõustamise teenused; arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused; inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused.
Tegevusala liigitus:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 osa
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Õigusteenused (CPC 861 osa)¹

Suurema selguse huvides ja kooskõlas sissejuhatavate märkustega, eelkõige punktiga 8, olgu märgitud, et advokatuuris registreerumise nõuded võivad hõlmata vastuvõttvas riigis õigusteaduse kraadi omandamise nõuet või samaväärset nõuet, samuti nõuet läbida tegevusloa alusel tegutseva advokaadi järelevalve all väljaõpe või nõuet omada konkreetse advokatuuri jurisdiktsioonis kontorit või postiaadressi, et taotleda advokatuuri liikmeks saamist. Mõnes liikmesriigis võib kehtida nõue, et füüsilistel isikutel, kes on advokaadibüroos, äriühingus või ettevõttes teataval ametikohal või kes tegutsevad osanike või aktsionäride nimel, peab olema õigus praktiseerida vastuvõtva jurisdiktsiooni õigust.

¹ Käesolevas reservatsioonis:

- a) „siseriiklik õigus“ tähendab konkreetse liikmesriigi ja liidu õigust;
- b) „rahvusvaheline avalik õigus“ ei hõlma liidu õigust, kuid hõlmab rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonidega kehtestatud õigust ning rahvusvahelist tavaõigust;
- c) „õigusnõustamine“ tähendab klientide nõustamist ja nendega konsulteerimist küsimustes, sealhulgas tehingutes, suhetes ja vaidlustes, mis hõlmavad õiguse kohaldamist või tõlgendamist; osalemist kolmandate isikutega sellistes küsimustes peetaval läbirääkimistel ja muudes tehingutes koos klientidega või nende nimel; täielikult või osaliselt õigusnormidega reguleeritud dokumentide koostamist ning mis tahes liiki dokumentide kontrollimist seoses ja kooskõlas õigusnormidest tulenevate nõuetega;
- d) „õiguslik esindamine“ hõlmab haldusasutustele, kohtutele või muudele nõuetekohaselt moodustatud ametlikele õiguskaitseasutustele esitatavate dokumentide koostamist ning haldusasutustesse, kohtutesse või muudesse nõuetekohaselt moodustatud ametlikesse õiguskaitseasutustesse ilmutamist;
- e) „vahekohtu-, lepitus- ja vahendusteenused“ tähendavad vahekohtunikule, lepitajale või vahendajale esitatavate dokumentide koostamist ning vahekohtu, lepitaja või vahendaja ette ilmutamise ettevalmistamist ja nende ette ilmutamist vaidluses, mis on seotud õiguse kohaldamise ja tõlgendamisega. See ei hõlma vahekohtu-, lepitus- ja vahendusteenuseid vaidlustes, mis ei ole seotud õiguse kohaldamise ja tõlgendamisega ning mis kuuluvad juhtimiskonsultatsiooniteenuste alla. Samuti ei hõlma see tegutsemist vahekohtuniku, lepitaja või vahendajana. Rahvusvaheliste vahekohtu-, lepitus- või vahendusteenuste alamkategoriat hõlmab samu teenuseid juhul, kui vaidluses osalevad isikud on pärit kahest või enamast riigist.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

Liit: igas liikmesriigis kohaldatakse konkreetseid mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

Liit: isikuid võib Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametis (edaspidi „EUIPO“) õiguslikult esindada üksnes EMP liikmesriigis kvalifitseeritud õiguspraktik, kelle tegevuskoht on EMPs, kui tal on kõnealuses liikmesriigis õigus tegutseda esindajana kaubamärgi või tööstusomandi küsimustes, ning kutseline esindaja, kelle nime EUIPO on kandnud sel eesmärgil peetavasse nimekirja. (CPC 861 osa).

AT: siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek). Kaubandusliku kohaloleku kaudu võivad õigusteenuseid osutada üksnes EMP või Šveitsi kodanikust juristid. Rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritoluriigi õigusega seotud õigusteenuseid lubatakse osutada üksnes piiriüleselt. Välisriigi advokaatidele (kes peavad olema saanud oma päritoluriigis täieliku kvalifikatsiooni) osalus mis tahes advokaadibüroo aktsia- või osakapitalis ja tegevustulemustes ei tohi ületada 25 %; ülejäänu peab kuuluma täielikult kvalifitseeritud EMP riigi või Šveitsi juristidele ning üksnes viimatinimetatud võivad otsustavalt mõjutada advokaadibüroo otsustusprotsessi.

BE (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): advokatuuri täisliikmeks saamiseks ning Belgia siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elukoht. Advokatuuri täisliikmeks saamiseks peab välisriigi advokaat olema elanud Belgias vähemalt kuus (teatavatel tingimustel kolm) aastat alates registreerimistaotluse esitamisest. Nõutav on vastastikkus.

Välisriigi advokaat võib tegutseda õigusnõustajana. Advokaat, kes on välisriigi (liidu välise riigi) advokatuuri liige ja soovib Belgias tegutseda, kuid ei vasta täieliku kvalifikatsiooniga advokaatide registrisse, ELi nimekirja või jurist-praktikantide nimekirja kandmise tingimustele, võib taotleda registreerimist nn B-nimekirjas. B-nimekiri on olemas ainult Brüsseli advokatuuris. B-nimekirja kantud advokaat võib anda nõu. Kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) esindamise õigus sõltub vastavasse nimekirja kandmisest.

BG (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): Reserveeritud liikmesriigi, EMP lepingu teise osalisriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele, kellele on antud luba tegutseda advokaadi kutsealal ükskõik millise eespool nimetatud riigi õigusaktide kohaselt. Välismaalane (välja arvatud eespool nimetatud isik), kellel on vastavalt oma riigi õigusaktidele õigus tegutseda advokaadi kutsealal, võib konkreetse juhtumiga seoses ilmuda Bulgaaria Vabariigi kohtuasutusse oma riigi kodaniku kaitsjana või volitatud esindajana koos Bulgaaria advokaadiga, kui see on ette nähtud Bulgaaria ja asjaomase välisriigi vahelises lepingus või vastastikkuse põhimõtte alusel, esitades selleks eelnevalt taotluse kõrgeima advokatuuri esimehele. Vastastikkuse põhimõttega hõlmatud riigid määrab kindlaks justiitsminister kõrgeima advokatuuri esimehe taotlusel. Õigusliku lepituse teenuste pakkumiseks peab välismaalasel olema Bulgaaria Vabariigis pikaajalise või alalise elamise luba ning ta peab olema kantud justiitsministeeriumis peetavasse ühtsesse lepitajate registrisse. Bulgaarias võib seoses äriühingute asutamise ja nende tegutsemisega ning teenuste osutamisega võimaldada täielikult võrdset kohtlemist üksnes äriühingutele, mis on asutatud riikides, kellega on sõlmitud või sõlmitakse kahepoolsed vastastikkuse õigusabi lepingud, ja selliste riikide kodanikele.

CY: nõutav on EMP või Šveitsi kodakondsus ning elukoht (kaubanduslik kohalolek).
Küprosel võivad advokaadibüroo osanikeks, aktsionärideks või juhatuse liikmeteks olla üksnes advokatuuri kuuluvad advokaadid.

CZ: nõutav on täisliikmesus advokatuuris. Siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Kõigi õigusteenuste puhul on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

DE: advokatuuri võib vastu võtta ainult EMP või Šveitsi kvalifikatsiooniga advokaate, kes vastuvõtmisel saavad õiguse osutada siseriikliku õigusega seotud õigusteenuseid.
Advokatuuri täisliikmeks saamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek. Pädev advokatuur võib teha erandeid.

Välisriikide advokaatide suhtes (välja arvatud EMP ja Šveitsi kvalifikatsiooniga advokaadid) võidakse kohaldada piiranguid siseriikliku õigusega seotud õigusteenuseid osutava advokaadibüroo aktsiate või osade omamise suhtes. Välisriigi advokaadid või advokaadibürood võivad osutada välisriigi õiguse ja rahvusvahelise avaliku õigusega seotud õigusteenuseid, kui nad tõendavad vastavate erialateadmiste olemasolu.

Kutseline äriühing võib saada Saksamaa advokaadibüroo aktsionäriks või osanikuks üksnes juhul, kui ta on vastu võetud Saksamaa advokatuuri ja kui ta tegutseb ühes föderalse õiguspraktikute seaduse artiklis 59b loetletud õiguslikest vormidest. Aktsionär või osanik peab advokaadibüroo tegevuses aktiivselt osalema. Välisriikide advokaadibüroode filiaalid võivad osutada õigusteenuseid, kui nad on advokatuuri vastu võetud. Advokatuuri vastuvõtmine eeldab, et aktsionäridel või osanikel on advokaadi või patendivoliniku kvalifikatsioon, mis on saadud riigis, kus antav kvalifikatsioon on Saksamaa justiitsministeeriumi määrusega tunnistatud hariduse ja kutsealal tegutsemise tingimuste seisukohast Saksamaa kvalifikatsiooniga võrreldavaks (föderalse õiguspraktikute seaduse § 206 ja föderalse patendivolinike seaduse § 157). Filiaalil peab olema eraldi juhtkond, millel on Saksamaal esindusõigus, ning vähemalt üks volikirja alusel tegutsev filiaali juht peab olema Saksamaa advokatuuri liige.

DK: õigusteenused, mida osutatakse ametinimetuse „advokat“ (advokaat) või muu sarnase nimetuse all, samuti kohtutes esindamine on reserveeritud advokaatidele, kellel on Taani tegevusluba. ELi, EMP ja Šveitsi advokaadid võivad tegutseda oma päritoluriigi ametinimetuse all.

Ilma et see piiraks eespool esitatud ELi reservatsiooni kohaldamist, võivad advokaadibüroo aktsiaid või osi omada üksnes advokaadid, kes praktiseerivad aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, advokaadibüroo teised töötajad või muu Taanis registreeritud advokaadibüroo. Teised advokaadibüroo töötajad võivad kollektiivselt omada alla 10 % aktsiatest või osadest ja hääleõigustest ning aktsionäriks või osanikuks saamiseks peavad nad sooritama eksami õigusnormide kohta, mis on advokaadibüroo praktiseerimisvaldkondade seisukohast eriti olulised.

Advokaadibüroo juhatuse liikmeteks võivad olla üksnes advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas aktiivselt praktiseerivad advokaadid, samuti teised aktsionärid ja töötajate esindajad. Enamik juhatuse liikmetest peavad olema advokaadid, kes praktiseerivad aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas. Advokaadibüroo juhatajaks võib olla üksnes advokaat, kes praktiseerib aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, või eespool nimetatud eksami sooritanud aktsionär või osanik.

EE: siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks ning Riigikohtus kriminaalmenetluses esindamiseks on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

EL: siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

ES: siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Pädevad asutused võivad teha kodakondsusnõudest erandeid. Õigusteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoha aadress.

FI: ametinimetuse „advokaat“ (soome keeles „asianajaja“ ja rootsi keeles „advokat“) kasutamiseks on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ning liikmesus advokatuuris. Õigusteenuseid, sealhulgas seoses Soome siseriikliku õigusega, võivad osutada ka isikud, kes ei ole advokatuuri liikmed.

FR: advokatuuri täisliikmeks saamiseks, mis annab õiguse siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elu- või asukoht EMPs. Cour de cassation'is ja Conseil d'Etat's esindamise suhtes kohaldatakse kvoote ning see on reserveeritud Prantsusmaa ja ELi kodanikele. Uus-Meremaa advokatuuri liikmed võivad registreerida end Prantsusmaal välismaiste õigusnõustajatena, et pakkuda Prantsusmaal ajutiselt või alaliselt teatavaid õigusteenuseid seoses Uus-Meremaa õiguse ja rahvusvahelise avaliku õigusega. Alaline praktiseerimine eeldab tegevuskoha aadressi Prantsusmaa advokatuuri jurisdiktsioonis või registreerimist või asutamist EMPs.

HR: siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav liidu kodakondsus. Vahekohtus ja *ad hoc* kohtus võib rahvusvahelise avaliku õigusega seotud menetluses menetlusosalist esindada välisriigi advokaat, kes on oma päritoluriigi advokatuuri liige. Advokaadibüroo võib asutada ainult advokaat, kellel on Horvaatias advokaadi staatus (Uus-Meremaa advokaadibürood võivad asutada filiaale, kes ei tohi värvata Horvaatia advokaate).

HU: advokatuuri täisliikmeks saamise tingimuseks on EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek) ning see annab õiguse siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks. Välisriikide advokaadid võivad anda õiguslast nõu seoses oma päritoluriigi ja rahvusvahelise avaliku õigusega koostöös Ungari advokaadi või advokaadibürooga. Nõutav on Ungari advokaadi (ügyvéd) või advokaadibürooga (ügyvédi iroda) sõlmitud koostööleping. Välisriigi õigusnõustaja ei saa olla Ungari advokaadibüroo liige. Välisriigi juristil ei ole õigust koostada vahekohtunikule, lepitajale või vahendajale esitatavaid dokumente ega tegutseda vahekohtu-, lepitus- või vahendusmenetluses kliendi esindajana.

LT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Välisriikide advokaadid võivad kohtus advokaadina tegutseda üksnes kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega, sealhulgas konkreetsete sätetega, mis käsitlevad kohtus esindamist.

LU (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Advokatuuri juhatus võib vastastikkuse põhimõtte alusel nõustuda tegema välismaalase puhul kodakondsusnõudest erandi.

LV (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õiguse praktiseerimiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus. Välisriikide advokaadid võivad kohtus advokaadina tegutseda üksnes vastavalt kahepoolsetele vastastikuse õigusabi lepingutele.

Liidu või välisriikide advokaatidele kehtivad erinõuded. Näiteks on neil lubatud osaleda kriminaalmenetluses üksnes koos Läti vandeadvokaatide kolleegiumi liikmeks oleva advokaadiga.

MT: siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP või Šveitsi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek).

NL: ametinimetust „advocate“ võivad kasutada üksnes Madalmaade registrisse kantud ja kohalikul tasandil tegevusloa saanud advokaadid. Välisriikide (registreerimata) advokaadid peavad Madalmaades tegutsemisel ametinimetuse „advocate“ kasutamise asemel nimetama oma päritoluriigi kutseorganisatsiooni.

PT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): Portugali õiguse praktiseerimiseks on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek). Kohtus esindamiseks on nõutav täisliikmesus advokatuuris. Portugalis õigusteaduskonna diplomi omandanud välisriigi kodanik võib registreerida end Portugali advokatuuris (Ordem dos Advogados) samadel tingimustel nagu Portugali kodanikud, kui tema päritoluriik tagab Portugali kodanikele samaväärse kohtlemise.

Teised Portugali õigusteaduskonna poolt tunnustatud õigusteaduse kraadi omavad välismaalased võivad end advokatuuri liikmeks registreerida tingimusel, et nad läbivad nõutava koolituse ning sooritavad lõpphindamise ja vastuvõtueksami. Portugalis võivad tegutseda üksnes advokaadibürood, mille kõik aktsiad või osad kuuluvad Portugali advokatuuri liikmetele.

Õigusnõustamist välisriigi ja avaliku rahvusvahelise õiguse mis tahes valdkonnas võivad pakkuda tunnustatud juristid ning õigusala magistri- ja doktorikraadiga isikud (isegi kui nad ei ole õiguspraktikud või ülikooliprofessorid), tingimusel et nende ametialane asukoht (domiciliação) on Portugalis, nad sooritavad kutseeksami ja on advokatuuris registreeritud.

RO: välisriigi advokaat ei või esitada suulisi ega kirjalikke järeldusi kohtutele ega muudele õigusasutustele, välja arvatud rahvusvahelises vahekohtumenetluses.

SE (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): advokatuuri liikmeks saamiseks ja ametinimetuse „advokat“ kasutamiseks on nõutav elukoht EMPs või Šveitsis. Erandeid võib teha Rootsi advokatuuri juhatus. Ilma et see piiraks eespool nimetatud ELi reservatsiooni kohaldamist, ei ole Rootsi siseriikliku õiguse praktiseerimiseks advokatuuri liikmesus vajalik. Rootsi advokatuuri liikmeid tohivad palgata üksnes teised advokatuuri liikmed või advokatuuri liikmete tegevust korraldavad äriühingud. Advokatuuri liikme võib palgata ka advokaatide tegevust korraldav välisriigi äriühing, mis asub liidu liikmesriigis, EMP riigis või Šveitsis. Rootsi advokatuuri juhatuse tehtud erandi alusel võib Rootsi advokatuuri liige töötada väljaspool liitu asuvas advokaadibüroos.

Äriühingu või täisühingu vormis tegutsevatel advokatuuri liikmetel ei tohi olla muud eesmärki ega äritegevust kui advokaadina praktiseerimine. Koostöö teiste advokaadibüroodega on lubatud, kuid koostööks välisriikide büroodega on vaja Rootsi advokatuuri juhatuse luba. Ainult advokatuuri liige võib otseselt või äriühingu kaudu töötada advokaadi kutsealal ning omada sellise äriühingu aktsiaid või osi. Ainult advokatuuri liige võib olla äriühingu või täisühingu juhatuse liige või aseliige, tegevdirektori asetäitja, allkirjaõiguslik esindaja või sekretär.

SI (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): klientide esindamiseks kohtus tasu eest on nõutav kaubanduslik kohalolek Sloveenia Vabariigis. Välisriigi advokaat, kellel on õigus praktiseerida välisriigis, võib osutada õigusteenuseid või praktiseerida õigust õiguspraktikute seaduse artiklis 34a sätestatud tingimustel, kui on täidetud tegeliku vastastikkuse tingimus.

Ilma et see piiraks mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid käsitleva ELi reservatsiooni kohaldamist, piirdub Sloveenia advokatuuri määratud advokaatide kaubanduslik kohalolek üksnes ühe osanikuga äriühinguga, piiratud vastutusega advokaadibürooga (usaldusühing) või piiramatu vastutusega advokaadibürooga (täisühing). Advokaadibüroo tegevus peab piirduma õiguse praktiseerimisega. Advokaadibüroo osanikeks võivad olla üksnes advokaadid.

SK (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): siseriikliku õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav EMP riigi kodakondsus ja elukoht (kaubanduslik kohalolek) Slovaki Vabariigis. Kolmandate riikide advokaatide puhul on nõutav tegelik vastastikkus.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001¹ artikkel 120;

nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002² artikkel 78.

AT: Rechtsanwaltsordnung (advokatuuriseadus) – RAO, RGBl. Nr 96/1868, artiklid 1 ja 21c; Rechtsanwaltsgesetz – EIRAG, BGBl. Nr 27/2000 (kehtivas sõnastuses); EIRAG § 41.

BE: Belgia kohtuseadustik (artiklid 428–508); 24. augusti 1970. aasta kuninglik dekreet.

BG: õiguspraktikute seadus; lepitamise seadus ja notarite tegevust käsitlev seadus.

CY: advokaatide seadus (2. peatükk), kehtivas sõnastuses.

CZ: seadus nr 85/1996 Coll., õiguselukutsete seadus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).

² Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT L 3, 5.1.2002, lk 1).

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; föderaalne õiguspraktikute seadus);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG) ja

Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG), § 10.

DK: Retsplejeloven (kohtumenetluse seadus), 12. ja 13. peatükk (14. novembri 2018. aasta konsolideeritud seadus nr 1284).

EE: advokatuuriseadus;

tsiviilkohtumenetluse seadustik;

halduskohtumenetluse seadustik;

kriminaalmenetluse seadustik ja

väärteomenetluse seadustik.

EL: uus õiguspraktikute seadustik nr 4194/2013.

ES: Real Decreto 135/2021, de 2 de marzo, por el que se aprueba el Estatuto General de la Abogacía Española, artikkel 9.1.a.

FI: Laki asianajajista (advokaatide tegevust käsitlev seadus) (496/1958), § 1 ja § 3; ja Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kohtumenetluse seadustik).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 ja Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: õiguselukutsete seadus (riigi ametlik väljaanne 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: 2017. aasta seadus LXXVIII vandeadvokaatide kutsetegevuse kohta.

LT: 18. märtsi 2004. aasta seadus nr IX-2066 Leedu Vabariigi advokatuuri kohta, viimati muudetud 12. detsembril 2017 seadusega nr XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: kriminaalmenetluse seadus, § 79; ja Lāti Vabariigi advokatuuriseadus, § 4.

MT: kohtute korralduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustik (12. peatükk).

NL: advocatenwet (advokaatide tegevust käsitlev seadus).

PT: seadus 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º194 substituído p/ art.º201; e art 203º substituído p/artº213).

Advokatuuri põhikiri (Estatuto da Ordem dos Advogados) ja dekreet-seadus nr 229/2004, artiklid 5 ja 7–9; dekreet-seadus nr 88/2003, artiklid 77 ja 102; advokaatide koja põhikiri (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), mida on muudetud seadusega nr 49/2004 (mas alterada p/ Lei 154/2015, 14 set), seadusega 14/2006 ja dekreetseadusega nr 226/2008 (alterado p/ Lei 41/2013, 26 jun); ja

Seadus 78/2001, artiklid 31, 4, Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; perelepituse ja tööalase lepituse korraldus (määrus nr 282/2010; alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out); seadus nr 21/2007 lepituse kohta kriminaalasjades, artikkel 12; seadus 22/2013 (26 FeV., alterada p/Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril).

RO: õiguspraktikute seadus; lepitamisseadus ning notareid ja notarite tegevust käsitlev seadus.

SE: Rättegångsbalk (kohtumenetluse seadustik) (1942:740); ja
29. augustil 2008 vastu võetud Rootsi advokatuuri tegevusjuhend.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7.junij 2019) (advokaatide tegevust käsitlev seadus) (Sloveenia parlamendi mitteametlik konsolideeritud tekst, 7. juuni 2019).

SK: seadus nr 586/2003 advokatuuri kohta, artiklid 2 ja 12.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PL: välisriikide advokaadid võivad kuuluda üksnes registreeritud ühingusse, usaldusühingusse või piiratud vastutusega kapitaliühingusse.

Meetmed:

PL: 5. juuli 2002. aasta seadus välisriikide advokaatide poolt õigusabi osutamise kohta Poola Vabariigis, artikkel 19; maksualase nõustamise seadus.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

IE, IT: siseriikliku (liidu ja liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav elukoht (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

IE: 1954.–2011. aasta seadused õigusnõustajate tegevuse kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 1578/1933, õiguselukutsete seaduse artikkel 17.

- b) Patendivolinikud, tööstusomandi volinikud, intellektuaalomandi volinikud (CPC 879 osa, 861, 8613)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DE: advokatuuri võib vastu võtta ainult EMP või Šveitsi kvalifikatsiooniga patendivolinikke, kes vastuvõtmisel saavad õiguse osutada Saksamaal patendivoliniku teenuseid seoses siseriikliku õigusega. Advokatuuri täisliikmeks saamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek. Advokatuur võib teha erandeid. Välisriikide patendivolinikud võivad osutada välisriigi õigusega seotud õigusteenuseid, kui nad tõendavad vastavate erialateadmiste olemasolu. Saksamaal õigusteenuste osutamiseks on nõutav registreerimine. Välisriikide (välja arvatud EMP riigi või Šveitsi) patendivolinikud ei tohi asutada bürood koos riigisiseste patendivolinikega.

Välisriikide (välja arvatud EMP ja Šveitsi) patendivolinike kaubanduslik kohalolek on võimalik ainult Patentanwalts-GmbHs või Patentanwalt-AGs vähemusosaluse omandamise kaudu.

Alates 1. augustist 2022 võib kutseline äriühing saada Saksa patendibüroo aktsionäriks või osanikuks üksnes juhul, kui ta on vastu võetud Saksamaa patendivolinike kolleegiumisse ja kui ta tegutseb ühes patendivolinike määruse artiklis 52b loetletud õiguslikest vormidest. Välisriigi patendibüroo võib osutada teenuseid, kui ta on vastu võetud Saksamaa patendivolinike kolleegiumisse. Vastuvõtmine eeldab, et aktsionäril või osanikul on advokaadi, maksuraamatupidaja, audiitori või patendivoliniku kvalifikatsioon ning filiaalide puhul peab juhatajal olema Saksamaal esindusõigus.

FR: tööstusomandi voliniku teenuste osutajate loetelus registreerimiseks on nõutav ettevõtte asutamine või elukoht EMPs. Füüsilistel isikutel peab olema EMP kodakondsus. Kliendi esindamiseks riiklikus intellektuaalomandiametis on nõutav ettevõtte asutamine EMPs. Teenuseid võib osutada üksnes "société civile professionnelle" (SCP), "société d'exercice liberal" (SEL) kaudu või teatavatel tingimustel muud õiguslikku vormi kasutades. Olenemata õiguslikust vormist peab üle poole aktsiatest või osadest ja hääleõigustest kuuluma EMP spetsialistidele. Advokaadibüroodel võib olla õigus osutada tööstusomandi voliniku teenuseid (vt reservatsioon seoses õigusteenustega).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

AT: patendivoliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi või Šveitsi kodakondsus ja elukoht.

BG ja CY: patendivoliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi või Šveitsi kodakondsus. CY: täidetud peab olema elukohanõue.

EE: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav Eesti või liidu kodakondsus ja alaline elukoht.

ES: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav asutamine liikmesriigis, kaubanduslik kohalolek ja alaline elukoht.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

PT: tööstusomandi voliniku teenuste osutamise eelduseks on EMP riigi kodakondsus.

LV: patendivolinik peab olema liidu kodanik.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI ja HU: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav elukoht EMPs.

SI: registreeritud õiguste (patendid, kaubamärgid, disainilahenduste kaitse) omanikul või taotlejal peab olema elukoht Sloveenias. Teise võimalusena on nõutav Sloveenias registreeritud patendivolinik või kaubamärgi või disainilahenduse volinik peamiselt menetlusega seotud teadete edastamiseks jms eesmärkidel.

Meetmed:

AT: patendivolniku seadus, BGBl. 214/1967, kehtivas sõnastuses, §§ 2 ja 16a.

BG: patentide ja kasulike mudelite registreerimise seaduse peatükk 8b.

CY: advokaatide seadus (2. peatükk), kehtivas sõnastuses.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO). Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) ja Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG), § 10.

EE: patendivolniku seadus, § 2, § 14.

ES: Ley 24/2015, de 24 de julio, de Patentes, artikkelid 175, 176 ja 177. Ley 17/2009, de 23 de noviembre, sobre el libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio, artikkel 3.2.

FI: Tavaramerkkilaki (kaubamärgiseadus) (7/1964);

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamehistä (tööstusomandi volinike seadus) (22/2014);

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (sordikaitse seadus) (1279/2009) ning Mallioikeuslaki (disainilahenduste seadus) nr 221/1971.

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: 1995. aasta seadus nr XXXII patendivolinike kohta.

LV: tööstusomandit käsitlevate asutuste ja menetluste seaduse XVIII peatükk (artiklid 119-136).

PT: dekreet-seadus nr 15/95, mida on muudetud seadusega nr 17/2010, Portaria 1200/2010 artikliga 5 ja Portariaga 239/2013; ning seadus nr 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (tööstusomandi seadus), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 100/13 ja 23/20 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 51/06 – ametlik konsolideeritud tekst 100/13 ja 23/20).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

IE: asutamiseks peab vähemalt üks äriühingu juhatuse liikmetest, osanikest, juhtidest või töötajatest olema Iirimaal registreeritud patendivolinikuna või intellektuaalomandi volinikuna. Teenuste piiriüleseks osutamiseks on nõutav EMP kodakondsus ja kaubanduslik kohalolek, peamine tegevuskoht EMP riigis ja EMP riigi õiguse kohane kvalifikatsioon.

Meetmed:

IE: 1996. aasta kaubamärgiseaduse (kehtivas sõnastuses) jaotised 85 ja 86;

1996. aasta kaubamärgieeskirjade (kehtivas sõnastuses) eeskirjad 51, 51A ja 51B; 1992. aasta patendiseaduse (kehtivas sõnastuses) jaotised 106 ja 107 ning patendivolinike registri eeskirjad S.I. 580, 2015.

- c) Majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, v.a auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste raamatupidajate kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor vm tegevuskoht EMPs (CPC 862).

FR: nõutav on ettevõtte asutamine või elukoht. Teenuseid võib osutada mis tahes õiguslikku vormi kasutades, välja arvatud "société en nom collectif" (SNC) ja "société en commandite simple" (SCS). "Société d'exercice libéral" (SEL), "association de gestion et comptabilité" (AGC) ja "société pluri-professionnelle d'exercice" (SPE) suhtes kohaldatakse eritingimusi (CPC 86213, 86219, 86220).

IT: kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik majandusarvestus- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks, on nõutav elu- või tegevuskoht (CPC 86213, 86219, 86220).

PT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): sertifitseeritud raamatupidajate koja (Ordem dos Contabilistas Certificados) kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik raamatupidamisteenuste osutamiseks, on nõutav elu- või tegevuskoht, tingimusel et vastastikkuse klausli alusel koheldakse samamoodi Portugali kodanikke.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 lõike 1 punkt 4; ja

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I nr 191/2013, §§ 7, 11, 28.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

PT: dekreet-seadus nr 452/99, mida on muudetud 7. septembri 2015. aasta seadusega nr 139.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: majandusarvestus- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine Euroopa Liidus (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

SI: siseturul osutatavate teenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/10).

- d) Auditeerimisteenused (CPC 86211, 86212, välja arvatud majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Liit: kohustusliku auditi teenuste osutamiseks on vaja liikmesriigi sellise pädeva asutuse heakskiitu, kes võib tunnustada Uus-Meremaa või mis tahes kolmanda riigi kodanikust audiitori kvalifikatsiooni samaväärsust vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 8621).

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ².

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

BG: kohaldada võidakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

BG: sõltumatu finantsauditi seadus.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste audiitorite kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor vm tegevuskoht EMPs.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 lõike 1 punkt 4.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: kohustusliku auditi teenuste osutamise eelduseks on Taanis audiitorina tunnustamine, milleks omakorda on nõutav elukoht EMP riigis. Tunnustatud audiitorühingutes võivad audiitorid ja audiitorühingud, kes ei ole tunnustatud õigusakti alusel, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ¹, omada kuni 10 % hääleõigustest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

FR (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): kohustuslike auditite puhul on nõutav asutamine või elukoht. Uus-Meremaa kodanikud võivad osutada Prantsusmaal kohustusliku auditi teenuseid vastastikkuse põhimõtte alusel. Teenuseid võib osutada mis tahes õiguslikku vormi kasutades, välja arvatud need, kus osanikke käsitatakse ettevõtjatena (commerçants), nagu "société en nom collectif" (SNC) ja "société en commandite simple" (SCS).

PL: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine liidus.

Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

DK: Revisorloven (Taani seadus tunnustatud audiitorite ja audiitorühingute kohta),
20. novembri 2018. aasta seadus nr 1287.

FR: Code de commerce.

PL: 11. mai 2017. aasta seadus vannutatud audiitorite, audiitorühingute ja riigi järelevalve kohta (Poola ametlik väljaanne 2017, nr 1089).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: nõutava tegevusloa väljaandmisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.

Põhikriteeriumid: tööhõive olukord allsektoris. Füüsiliste isikute kutseühingud (täisühingud) on lubatud.

SK: Slovaki Vabariigis võib auditite tegemise loa anda ainult ettevõttele, milles vähemalt 60 % kapitaliosalustest või hääleõigusest on reserveeritud Slovakkia kodanikele või liikmesriigi kodanikele.

Meetmed:

CY: 2017. aasta audiitorite seadus (seadus 53(I)/2017).

SK: seadus nr 423/2015 kohustusliku auditi kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

DE: audiitorühingud (Wirtschaftsprüfungsgesellschaften) võivad tegutseda üksnes EMPs lubatavas õiguslikus vormis. Täisühinguid ja usaldusühinguid võib tunnustada audiitorühingutena, kui nad on kantud oma usaldusel põhineva tegevuse alusel äriregistrisse kaubanduspartnerlusena (Wirtschaftsprüferordnung, WPO, artikkel 27). Kolmandast riigist pärit audiitorid, kes on registreeritud (Wirtschaftsprüferordnung, WPO) artikli 134 kohaselt, võivad siiski teha raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikke auditeid või koostada konsolideeritud finantsaruandeid äriühingute puhul, mille peakontor asub väljaspool liitu ja mille vabalt võõrandatavate väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turul.

Meetmed:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; äriseadustik); Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung – WPO; audiitortegevuse seadus).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

ES: kohustuslikke auditeid tegevad audiitorid peavad olema liikmesriigi kodanikud. Reservatsiooni ei kohaldata selliste liiduväliste äriühingute auditeerimise korral, mille aktsiad on noteeritud Hispaania reguleeritud turul.

Meetmed:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (uus auditeerimisseadus: seadus nr 22/2015 auditeerimisteenuste kohta).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

EE: Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid. Enamus audiitorühingu aktsiatega esindatud hääleõigustest peab kuuluma vannutatud audiitoritele, kelle üle teeb järelevalvet EMP riigi pädev asutus ja kes on omandanud kvalifikatsiooni EMP riigis, või audiitorühingutele. Vähemalt kolm neljandikku seaduse alusel audiitorühingut esindavatest isikutest peavad olema omandanud oma kvalifikatsiooni EMP riigis.

Meetmed:

EE: audiitortegevuse seadus, § 76–77.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: nõutav on kaubanduslik kohalolek. Kolmanda riigi auditeeriv üksus võib omada aktsiaid või olla osanikuks Sloveenia audiitorühingus tingimusel, et kolmanda riigi auditeeriva üksuse asutamise riigi õiguse kohaselt võivad Sloveenia audiitorühingud selles riigis omada aktsiaid või olla osanikuks auditeerivas üksuses (vastastikkuse nõue).

Meetmed:

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 65/2008 (viimati muudetud kujul nr 115/21); ja äriühingute seadus (ZGD-1), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 42/2006 (viimati muudetud kujul nr 18/21).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BE: Belgias peab tegevuskoht olema seal, kus toimub kutsealane tegevus ja kus tehakse sellega seotud toiminguid ning säilitatakse sellega seotud dokumente ja kirjavahetust.

Vähemalt üks ettevõtte administraator või juhataja peab olema audiitorina tunnustatud.

FI: Soome piiratud vastutusega äriühingute ja auditeerimise kohustusega äriühingute audiitoritest vähemalt üks peab elama EMP riigis. Audiitor peab olema kohaliku tegevusloaga audiitor või audiitorühing.

HR: auditeerimisteenuseid võivad osutada üksnes juriidilised isikud, kes on asutatud Horvaatias, või füüsilised isikud, kelle elukoht on Horvaatias.

IT: füüsiliste isikute poolt auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav elukoht.

LT: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav asutamine EMP riigis.

SE: kohustuslikke auditeid võivad teha üksnes Rootsis tunnustatud audiitorid ja Rootsis registreeritud audiitorühingud. Nõutav on elukoht EMPs. Ametnimetust „tunnustatud audiitor“ ja „volitatud audiitor“ võivad kasutada üksnes Rootsis tunnustatud või volitatud audiitorid. Majandusühistute ja teatavate muude ettevõtjate audiitorid, kes ei ole sertifitseeritud või tunnustatud raamatupidajad, peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui valitsus või valitsuse määratud valitsusasutus otsustab konkreetse juhtumi puhul teisiti.

Meetmed:

BE: 7. detsembri 2016. aasta seadus audiitorite kutseala ja selle üle riikliku järelevalve korraldamise kohta (avaliku auditi seadus).

FI: Tilintarkastuslaki (auditeerimisseadus) (459/2007); valdkondlikud õigusaktid, milles nõutakse kohaliku tegevusloaga audiitorite kasutamist.

HR: auditeerimisseadus (riigi ametlik väljaanne 146/05, 139/08, 144/12), artikkel 3.

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artikkelid 155, 158 ja 161; ja

Vabariigi Presidendi dekreet nr 99/1998 ja seadusandlik dekreet nr 39/2010, artikkel 2.

LT: 15. juuni 1999. aasta seadus nr VIII-1227 auditeerimise kohta (muudetud 3. juuli 2008. aasta seadusega nr X-1676).

SE: Revisorslagen (audiitorite seadus) (2001:883);

Revisionslag (auditeerimisseadus) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (äriühingute seadus) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (majandusühistute seadus) (2018:672) ja

muud õigusaktid, millega reguleeritakse tunnustatud audiitorite kasutamise nõudeid.

- e) Maksualase nõustamise teenused (CPC 863, v.a õigusnõustamine ja õiguslik esindamine maksuküsimustes, mis on esitatud õigusteenuste all)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välismaiste maksunõustajate kapitaliosalused ja hääleõigused Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor vm tegevuskoht EMPs.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

DE: kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

DE: Steuerberatungsgesetz (maksualase nõustamise seadus, 4. november 1975 (BGBl I, lk 2735), viimati muudetud 10. augusti 2021. aasta seaduse artikliga 50 (BGBl. I, lk 2436): §§ 3, 34, 40 (1), 49, 50a.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FR: nõutav on ettevõtte asutamine või elukoht. Teenuseid võib osutada mis tahes õiguslikku vormi kasutades, välja arvatud or residency is required. Services may be provided through any company form "société en nom collectif" (SNC) ja "société en commandite simple" (SCS). "Société d'exercice liberal" (SEL), "association de gestion et comptabilité" (AGC) ja "société pluri-professionnelle d'exercice" (SPE) suhtes kohaldatakse eritingimusi.

Meetmed:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

HU: maksualase nõustamise teenuste osutamiseks on nõutav elukoht EMPs.

IT: kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

HU: 2017. aasta seadus nr 150 maksustamise kohta; valitsuse dekreet 2018/263 maksualase nõustamise registreerimise ja koolituse kohta.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

- f) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused, inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

FR: arhitekt võib osutada Prantsusmaal arhitektuuriteenuseid, kasutades (mittediskrimineerivatel alustel) üht järgmistest õiguslikest vormidest: "société anonyme" (SA), "société à responsabilité limitée" (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), "entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée" (EURL), "société civile professionnelle" (SCP) (en commandite par actions), "société coopérative et participative" (SCOP), "société d'exercice libéral à responsabilité limitée" (SELARL), "société d'exercice libéral à forme anonyme" (SELAFA), "société d'exercice libéral par actions simplifiée" (SELAS) või "société par actions simplifiée" (SAS), või üksikisikuna või arhitektibüroo osanikuna (CPC 8671).

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales; Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA; ja Loi 77-2 du 3 janvier 1977.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriüleste teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: konsulantide puhul, kes hindavad investeerimisprojektide nõuetelevastavust või teostavad ehitusjärelevalvet, on nõutav Bulgaaria äriseaduse kohaselt Bulgaarias asutamine või registreerimine ELi või EMP liikmesriigi äriregistris.

Meetmed:

BG: ruumilise arendamise seaduse artikli 167 lõige 1.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

HR: välisriigi arhitekti, inseneri või linnaplaneeri loodud disainilahenduse või projekti vastavust Horvaatia õigusele peab kinnitama Horvaatias volitatud isik (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

HR: füüsilise planeerimise ja ehitustegevuse seadus (riigi ametlik väljaanne 118/18, 110/19); füüsilise planeerimise seadus (riigi ametlik väljaanne 153/13, 39/19).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenuste, inseneriteenuste ja integreeritud inseneriteenuste suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõudeid (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

CY: seadus 41/1962, kehtivas sõnastuses; seadus 224/1990, kehtivas sõnastuses; ja seadus 29(i)2001, kehtivas sõnastuses.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: nõutav on elukoht EMP riigis.

HU: järgmiste teenuste osutamiseks, kui neid osutab Ungari territooriumil viibiv füüsiline isik, on nõutav elukoht EMPs: arhitektuuriteenused, inseneriteenused (kohaldatakse ainult kõrgharidusega praktikantide suhtes), integreeritud inseneriteenused ja maastikuarhitektuuriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks vajalikuks kutseregistrisse kandmiseks on nõutav elukoht, kutsetegevuse asukoht või tegevuskoha aadress Itaalias (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks vajalikuks kutsekojas registreerimiseks on nõutav elukoht EMP riigis (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

CZ: seadus nr 360/1992 Coll. ehituskonstruksioonide valdkonnas töötavate volitatud arhitektide ja volitatud inseneride ja tehnikute kutsealal tegutsemise kohta.

HU: 1996. aasta seadus nr LVIII arhitektide ja inseneride kutsekodade kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 2537/1925 arhitekti ja inseneri elukutse reguleerimise kohta; seadus nr 1395/1923 ja

Vabariigi Presidendi dekreet 328/2001.

SK: seadus nr 138/1992 arhitektide ja inseneride kohta, artiklid 3, 15, 15a, 17a ja 18a.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BE: arhitektuuriteenuste osutamine hõlmab kontrolli ehitustööde teostamise üle (CPC 8671, 8674). Oma asukohariigis tegevusloa alusel tegutsevad välisriikide arhitektid, kes soovivad töötada oma kutsealal ajutiselt Belgias, peavad saama arhitektide kutseühingu nõukogult eelneva loa geograafilises piirkonnas, kus nad kavatsevad teenuseid osutada.

Meetmed:

BE: 20. veebruari 1939. aasta seadus arhitekti ametinimetuse kaitse kohta ja

26. juuni 1963. aasta seadus, millega luuakse arhitektide kutseühing; arhitektide kutseühingu nõukogu kehtestatud 16. detsembri 1983. aasta eetikanormid (heaks kiidetud 18. aprilli 1985. aasta kuningliku dekreediga artikliga 1 (Moniteur belge, 8. mai 1985)).

Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja ravimite jaemüük)

Sektor – allsektor:	Kutseteenused – meditsiini- (sealhulgas psühholoogi-) ja hambaraviteenused; ämmaemandad; meditsiiniõed; füsioterapeudid ja parameedikud; veterinaarteenused; ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüük ning muud proviisorite osutatavad teenused
Tegevusala liigitus:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Meditsiini-, hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused (CPC 852, 9312, 93191)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Psühholoogide puhul on teenuste osutamiseks nõutav liidu kodakondsus. Välisriikide spetsialistidel võib olla lubatud tegutseda vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 9312 osa).

Meetmed:

IT: seadus nr 56/1989 psühholoogi elukutse kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: meditsiiniteenuste (sealhulgas psühholoogide), hambaarstide, ämmaemandate, õendus-, füsioteraapia- ja parameditsiiniteenuste osutamiseks on nõutav Küprose kodakondsus ja elukoht Küprosel.

Meetmed:

CY: arstide registreerimise seadus (250. peatükk), kehtivas sõnastuses;

hambaarstide registreerimise seadus (249. peatükk), kehtivas sõnastuses;

seadus nr 75(I)/2013 (kehtivas sõnastuses) – podoloogid;

seadus nr 33(I)/2008 (kehtivas sõnastuses) – meditsiinifüüsika;

seadus nr 34(I)/2006 (kehtivas sõnastuses) – töötervishoiuarstid;

seadus nr 9(I)/1996 (kehtivas sõnastuses) – hambatehnikud;

seadus nr 68(I)/1995 (kehtivas sõnastuses) – psühholoogid;

seadus nr 16(I)/1992 (kehtivas sõnastuses) – optikud;

seadus nr 23(I)/2011 (kehtivas sõnastuses) – radioloogid/kiiritusraviarstid;

seadus nr 31(I)/1996 (kehtivas sõnastuses) – dietoloogid/toitumisnõustajad;

seadus nr 140/1989 (kehtivas sõnastuses) – füsioterapeudid; ja

seadus nr 214/1988 (kehtivas sõnastuses) – meditsiiniõed.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, kohalik kohalolek:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): seoses kutsealal registreerimisega võidakse kehtestada geograafilised piirangud, mis kehtivad nii kodanikele kui ka mittekodanikele.

Arstid (sealhulgas psühholoogid, psühhoterapeudid ja hambaarstid) peavad end registreerima riikliku ravikindlustuse arstide või hambaarstide piirkondlikes ühendustes (kassenärztliche või Kassenzahnärztliche Vereinigungen), kui nad soovivad ravida riikliku haigekassa kindlustatud patsiente. Registreerimisel võidakse kohaldada kvantitatiivseid piiranguid, lähtudes arstide piirkondlikust jaotumisest. Hambaarstidele see piirang ei kehti. Registreerimine on vajalik vaid riiklikus tervishoiusüsteemis tegutsevate arstide puhul. Kõnealuste teenuste osutamiseks nõutava õigusliku vormi suhtes võidakse kohaldada mittediskrimineerivaid piiranguid (SGB V § 95).

Ämmaemandateenuseid võivad osutada ainult füüsilised isikud. Meditsiini- ja hambaraviteenuseid võivad osutada füüsilised isikud, tegevusloaga ravikeskused ja volitatud asutused. Kohaldada võidakse tegevuskohanõudeid.

Telemeditsiini puhul võidakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenuste osutajate arvu piirata, et tagada koostalitlusvõime, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Seda piirangut kohaldatakse mittediskrimineerival viisil (CPC 9312, 93191).

Meetmed:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; föderaalne arstiseadus);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; psühhoteraapiateenuste osutamise seadus);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen(HebG); Bundes-Apothekerordnung;

võimalikud ämmaemandaid käsitlevad täiendavad õigusaktid piirkondlikul tasandil;

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; sotsiaalkindlustusseadustik, viies osa) – kohustuslik tervisekindlustus.

Piirkondlik tasand:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) im Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspfleger (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG); Thüringer Heilberufegesetz.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriüleste teenustekaubandusega – turulepääs, kohalik kohalolek:

FR: kui liidu investorid võivad kasutada ka muid õiguslikke vorme, siis teised välisinvestorid võivad kasutada ainult selliseid õiguslikke vorme nagu „société civile professionnelle“ (SCP) ja „société d'exercice libéral“ (SEL). Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste puhul on nõutav Prantsusmaa kodakondsus. Välismaalaste juurdepääs on siiski võimalik igal aastal kehtestatavate kvootide piires. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste ning meditsiiniõdede teenuste osutamiseks võib kasutada järgmisi õiguslikke vorme: „SEL à forme anonyme“, „SEL à responsabilité limitée“, „SEL par actions simplifiée“ või „SEL en commandite par actions“, „société coopérative“ (ainult sõltumatud üld- ja eriarstid) või „société interprofessionnelle de soins ambulatoires“ (SISA, üksnes multidistsiplinaarsed tervishoiuasutused).

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n° 2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

AT: kohaldada võidakse konkreetseid mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid (CPC 9312, osa 9319st). Arstide koostöö ambulatoorse tervishoiu eesmärgil ehk nn grupipraksis võib toimuda üksnes järgmistes õiguslikes vormides: Offene Gesellschaft/OG või Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). Üksnes arstid võivad teha koostööd sellises grupipraksises. Neil peab olema õigus sõltumatule meditsiinilisele tegevusele, nad peavad olema registreeritud Austria Meditsiinikojas ja tegutsema aktiivselt meditsiinilisel kutsealal. Muud isikud ei või grupipraksises osaleda ega saada osa selle tulust või kasumist (CPC 9312 osa).

Meetmed:

AT: meditsiineseadus, BGBl. I nr 169/1998, §§ 52a–52c;

föderaalseadus kõrgetasemeliste meditsiinilis-tehniliste elukutsete reguleerimise kohta, BGBl. nr 460/1992 ning föderaalseadus madalama ja kõrgema taseme ravimassööri elukutse reguleerimise kohta, BGBl. nr 169/2002.

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

AT: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes EMP riikide kodanikud. Kodakondsuse nõuet ei kohaldata EMPsse mittekuuluva riigi kodanike suhtes, kui selle riigiga on sõlmitud liidu leping, millega nähakse veterinaarteenuste valdkonnas ette võrdne kohtlemine investeerimisel ja piiriüleses kaubanduses.

ES: kutsealal tegutsemiseks on nõutav kutseliidu liikmesus ja liidu kodakondsus. Sellest nõudest võidakse kutseala käsitleva kahepoolse lepingu alusel loobuda. Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

FR: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus, kuid sellest nõudest võidakse vastastikkuse põhimõtte alusel loobuda. Veterinaarteenuseid osutavate äriühingute puhul on lubatud järgmised õiguslikud vormid: "société civile professionnelle" (SCP) ja "société d'exercice liberal" (SEL).

Teatavatel tingimustel võivad olla lubatud muud õiguslikud vormid, mis on ette nähtud Prantsusmaa siseriikliku õiguse või mõne muu EMP lepingu osalisriigi seadustega, kui äriühingu registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on selles riigis.

Meetmed:

AT: Tierärztegesetz (veterinaarseadus), BGBl. nr 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; artiklid 62 ja 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriüleste teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: veterinaarteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

EL: veterinaarteenuste osutamiseks peab isikul olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

HR: Horvaatia Vabariigis võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada ainult juriidilised ja füüsilised isikud, kes on asutatud liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil. Horvaatia Vabariigis võivad veterinaarpraksise asutada ainult liidu kodanikud.

HU: veterinaarteenuste osutamiseks peab isik olema Ungari veterinaararstide koja liige, milleks on nõutav EMP riigi kodakondsus. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: sektoris valitsevad tööturutingimused.

Meetmed:

CY: seadus nr 169/1990, kehtivas sõnastuses.

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B).

HR: veterinaarseadus (riigi ametlik väljaanne 83/13, 148/13, 115/18), artikli 3 lõige 67, artiklid 105 ja 121.

HU: 2012. aasta seadus nr CXXVII Ungari veterinaararstide koja ja veterinaarteenuste osutamise kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav füüsiline kohalolek territooriumil.

IT ja PT: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema täidetud elukohanõue.

PL: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav füüsiline kohalolek territooriumil. Poola territooriumil veterinaararsti kutsealal tegutsemiseks peavad kolmandate riikide kodanikud sooritama poolakeelse eksami, mille korraldab Poola veterinaararstide koda.

SI: Sloveenia Vabariigis võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada üksnes liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil asutatud juriidilised ja füüsilised isikud.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, kohalik kohalolek:

SK: kutsealal töötamiseks tuleb registreerida end kutseala kojas, mille eelduseks on elukoht EMP riigis. Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

Meetmed:

CZ: seadus nr 166/1999 Coll. (veterinaarseadus), § 58–63, 39; ja

seadus nr 381/1991 Coll. (Tšehhi Vabariigi veterinaararstide koja kohta), § 4.

IT: seadusandlik dekreet C.P.S. 233/1946, artiklid 7–9; ja

Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 7.

PL: 21. detsembri 1990. aasta seadus veterinaararsti elukutse ja veterinaararstide kodade kohta.

PT: dekreet-seadus nr 368/91 (veterinaararstide kutseühingu põhikiri) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (veterinaararstide kutsequalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad), Uradni list RS, št. (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 71/2008, nr 7/2011, nr 59/2014 ja nr 21/2016), siseturul osutatavate teenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/2010).

SK: seadus nr 442/2004 eraveterinaararstide ja veterinaararstide koja kohta, artikkel 2.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud. Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt veterinaariga.

DK ja NL: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

IE: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud või täisühingud.

LV: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

Meetmed:

DE: Bundes-Tierärzteordnung (BTÄO; föderaalne veterinaararstide seadustik).

Piirkondlik tasand:

Õigusaktid liidumaade meditsiinitöötajate nõukogude kohta (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) ja (nende alusel)

Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HBKG);

Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG);

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH);

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz);

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG);

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG);

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg);

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG);

Saarland, Gesetz nr 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG);

Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA);

Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz – HBKG);

Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) ja

Berufsordnungen der Kammern (veterinaarastide nõukogude kutse-eetika koodeks).

DK: Lovbekendtgørelse nr 40 af lov om dyrlæger af 15. januar 2020 (15. jaanuari 2020. aasta konsolideeritud seadus nr 40 veterinaarastide kohta).

IE: 2005. aasta veterinaarpraksise seadus.

LV: veterinaariaseadus.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

- c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüük ning muud proviisorite osutatavad teenused (CPC 63211)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

AT: ravimeid ja teatavaid meditsiinitooteid võib avalikkusele müüa üksnes apteegi kaudu. Apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus. Apteegi rentnikel ja apteegi juhtimise eest vastutavatel isikutel peab olema EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus.

Meetmed:

AT: Apothekengesetz (apteegiseadus), RGBL. nr 5/1907, kehtivas sõnastuses, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGBl. Nr 185/1983 (kehtivas sõnastuses), §§ 57, 59, 59a; ja Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGBl. Nr 657/1996 (kehtivas sõnastuses), § 99.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

DE: apteeki võivad pidada ainult füüsilised isikud (proviisorid). Teiste riikide kodanikud või isikud, kes ei ole sooritanud Saksa proviisorieksamit, võivad saada üksnes loa võtta üle apteek, mis on eelneval kolmel aastal juba tegutsenud. Ühe isiku kohta võib olla üks apteek ja kuni kolm haruapteeki.

FR: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

Välisriikide proviisorite suhtes võidakse kohaldada igal aastal kehtestatavat kvooti. Apteegi avamiseks tuleb saada luba. Kaubanduslik kohalolek, sealhulgas ravimite kaugmüük üldsusele infoühiskonna teenuste vahendusel, peab toimuma ühes järgmistest õiguslikest vormidest, mis on siseriikliku õiguse kohaselt mittediskrimineerival alusel lubatud: société d'exercice libéral (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle või pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) või société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle või pluripersonnelle.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksamaa apteekide seadus); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique ja

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ja Loi 2015-990 du 6 août 2015.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

EL: apteegi pidamiseks on nõutav liidu kodakondsus.

HU: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi kodakondsus.

LV: selleks et alustada iseseisvat tegevust apteegis, peab välisriigi proviisor või proviisori abi, kes on saanud hariduse riigis, mis ei ole liikmesriik ega EMP liikmesriik, töötama vähemalt ühe aasta proviisori järelevalve all mõnes EMP liikmesriigis asuvas apteegis.

Meetmed:

EL: seadus 5607/1932, mida on muudetud seadustega 1963/1991 ja 3918/2011; presidendi dekreet nr 64/2018 (Kreeka Valitsuse Teataja 124/väljaanne A/11–7–2018).

HU: 2006. aasta seadus XCVIII ravimite ja meditsiiniliste abivahendite usaldusväärse ja majanduslikult teostatava tarnimise üldsätete ning ravimite turustamise kohta.

LV: ravimiseadus, § 38.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

BG: apteekide juhatajad peavad olema kvalifitseeritud proviisorid ja võivad juhatada üksnes seda apteeki, milles nad ise töötavad. Kehtestatud on kvoot, millega reguleeritakse Bulgaaria Vabariigis ühele isikule kuuluvate apteekide arvu (kuni neli).

DK: ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud, kellele Taani ravimiamet on andnud proviisori tegevusloa.

ES, HR, HU ja PT: asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.
Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.

IE: ravimite postimüük on keelatud, välja arvatud käsimüügiravimite puhul.

MT: apteegile tegevusloa väljastamise suhtes kohaldatakse konkreetseid piiranguid. Ühegi isiku nimel ei tohi olla ühes linnas või külas üle ühe tegevusloa (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 1), välja arvatud juhul, kui asjaomases linnas või külas ei ole rohkem taotlusi (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 2).

PT: äriühingutes, kus kapitali esindavad aktsiad, peavad aktsiad olema nimelised. Ükski isik ei tohi omada, käitada ega hallata otseselt või kaudselt samal ajal rohkem kui nelja apteeki.

SI: Sloveenia apteekide võrgustik koosneb avalik-õiguslikest apteegiasutustest, mis kuuluvad omavalitsustele, ja eraapteekidest, mille puhul enamusomanik peab olema ametilt proviisor. Retseptiravimite postimüük on keelatud. Käsimüügiravimite postimüügiks on vaja riigi eriluba.

Meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 222, 224, 228.

DK: Apotekerloven (Taani apteegiseadus) LBK nr 1040, 3.9.2014.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (25. aprilli 1997. aasta seadus nr 16 apteegiteenuste reguleerimise kohta), artiklid 2, 3.1; ja

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

HR: tervishoiuseadus (riigi ametlik väljaanne 100/18, 125/19).

HU: 2006. aasta seadus XCVIII ravimite ja meditsiiniliste abivahendite usaldusväärse ja majanduslikult teostatava tarnimise üldsätete ning ravimite turustamise kohta.

IE: Iiri ravimiameti 1995. aasta ja 2006. aasta eeskirjad (1995. aasta eeskiri nr 29 ja 2006. aasta eeskiri nr 3); ravimite (väljakirjutamise ja tarnete kontrolli) 2003. aasta määrused, kehtivas sõnastuses (S.I. 540, 2003); ravimite (turuleviimise kontrolli) 2007. aasta määrused, kehtivas sõnastuses (S.I. 540, 2007); 2007. aasta apteegiseadus (2007. aasta seadus nr 20); 2008. aasta määrus jaemüügiapteekide tegevuse reguleerimise kohta, kehtivas sõnastuses (S.I. nr 488, 2008).

MT: apteegi tegevusluba käsitlevad eeskirjad (LN279/07), mis on välja antud ravimiseaduse alusel (458. peatükk).

PT: dekreet-seadus nr 307/2007, artiklid 9, 14 ja 15 Alterado p/ Lei 26/2011, 16 jun., alterada:

– p/ Acórdão TC 612/2011, 24.01.2012,

– p/ Decreto-Lei 171/2012, 1 ago.,

– p/ Lei 16/2013, 8 fev.,

– p/ Decreto-Lei 128/2013, 5 set.,

– p/ Decreto-Lei 109/2014, 10 jul.,

– p/ Lei 51/2014, 25 ago.,

– p/ Decreto-Lei 75/2016, 8 nov.; ning määrus 1430/2007 revogada p/Portaria 352/2012, 30 out.

SI: apteegiteenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 85/2016, 77/2017, 73/2019) ja ravimiseadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014, 66/2019).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: kõnealusel kutsealal võivad tegutseda ainult registrisse kantud füüsilised isikud, samuti ühingu vormis juriidilised isikud, kus äriühingu iga osanik peab olema registreeritud proviisor. Proviisorite registrisse kandmiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus või elukoht liikmesriigis ja proviisori kutsealal töötamine Itaalias. Vajaliku kvalifikatsiooniga välisriigi kodaniku võib kanda registrisse juhul, kui ta on sellise riigi kodanik, millega Itaalia on sõlminud vastastikkuse tingimusel proviisori kutsealal töötamist lubava erilepingu (D. Lgs. CPS 233/1946, artiklid 7–9, ja Vabariigi Presidendi dekreet 221/1950, § 3 ja § 7). Uute ja vabade apteekide jaoks antakse luba pärast avalikku konkurssi. Avalikul konkursil saavad osaleda üksnes liikmesriikide kodanikud, kes on kantud proviisorite registrisse (albo).

Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.

Meetmed:

IT: seadus nr 362/1991, artiklid 1, 4, 7 ja 9;

seadusandlik dekreet nr 233/1946, artiklid 7–9; ja

Vabariigi Presidendi dekreet (D.P.R. 221/1950, § 3 ja § 7).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste toodete jaemüügi ning proviisorite osutatavate muude teenuste (CPC 63211) suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: apteekide ja mürgiste ainete seadus (254. peatükk), kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

BG: ravimeid ja teatavaid meditsiinitooteid võib avalikkusele müüa üksnes apteegi kaudu. Ravimite postimüük on keelatud, välja arvatud käsimüügiravimite puhul.

EE: ravimeid ja teatavaid meditsiinitooteid võib avalikkusele müüa üksnes apteegi kaudu. Keelatud on ravimite postimüük ning interneti kaudu tellitud ravimite kättetoimetamine posti või kiirkullerteenuse kaudu. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.

EL: ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes proviisori tegevusluba omavad füüsilised isikud ja selliste isikute asutatud äriühingud.

ES: ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes proviisori tegevusluba omavad füüsilised isikud. Ükski proviisor ei saa üle ühe tegevusloa.

LU: ravimite ja teatavate meditsiinitoodete jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud.

NL: postimüügi suhtes kohaldatakse nõudeid.

PL: kõnealusel kutsealal võivad tegutseda ainult registrisse kantud füüsilised isikud, samuti ühingu vormis juriidilised isikud, kus äriühingu iga osanik peab olema registreeritud proviisor.

Meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 219, 222, 228, artikli 234 lõige 5.

EE: ravimiseadus, RT I 2005, 2, 4; § 29 lõige 2 ja § 41 lõige 3; ning tervishoiuteenuse korraldamise seadus, RT I 2001, 50, 284.

EL: seadus nr 5607/1932, mida on muudetud seadustega nr 1963/1991 ja nr 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (25. aprilli 1997. aasta seadus nr 16 apteegiteenuste reguleerimise kohta), artiklid 2, 3.1; ja

Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (lisa a043);

Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (lisa a041); ja

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (lisa a017).

NL: Geneesmiddelenwet, artikel 67.

PL: 6. septembri 2001. aasta ravimiseadus, artikkel 99(4), Poola ametlik väljaanne, 2021.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BG: apteekrite suhtes kohaldatakse alalise elukoha nõuet.

Meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 146, 161, 195, 222, 228.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DE, SK: et saada apteekri tegevusluba või avada ravimite ja teatavate meditsiinitoodete avalikkusele müümiseks apteek, peab olema täidetud elukohanõue.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksamaa apteekide seadus);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG); ja

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: seadus 362/2011 ravimite ja meditsiiniseadmete kohta, artikkel 6; ja

seadus 578/2004 tervishoiuteenuste osutajate, meditsiinitöötajate ja tervishoiutöötajate kutseorganisatsioonide kohta.

Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused

Sektor – allsektor: Teadus- ja arendusteenused

Tegevusala liigitus: CPC 851, 853

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Liit: riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab liidu tasandil rahalisi vahendeid liit, võib ainuõigusi või lube anda üksnes liikmesriikide kodanikele ja liidu juriidilistele isikutele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub liidus (CPC 851, 853).

Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab rahalisi vahendeid liikmesriik, võib ainuõigusi või lube anda üksnes asjaomase liikmesriigi kodanikele ning asjaomase liikmesriigi juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub selles liikmesriigis (CPC 851, 853).

Meetmed:

Liit: kõik olemasolevad ja tulevased liidu teadusuuringute või innovatsiooni raamprogrammid, sealhulgas programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirjad ning määrused, mis on seotud ühiste tehnoloogiaalgatuste ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga (EIT), samuti olemasolevad ja tulevased riiklikud, piirkondlikud või kohalikud teadusprogrammid.

Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused

Sektor – allsektor: Kinnisvarateenused

Tegevusala liigitus: CPC 821, 822

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: kinnisvarateenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

Meetmed:

CY: kinnisvaramaaklerite seadus 71(1)/2010, kehtivas sõnastuses.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: kinnisvarateenuste osutamiseks vajaliku tegevusloa saamiseks on füüsiliste isikute puhul nõutav elukoht ja juriidiliste isikute puhul asutamine Tšehhis.

HR: kinnisvarateenuste osutamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek EMPs.

PT: füüsilistel isikutel peab olema elukoht EMPs. Juriidiliste isikute puhul on nõutav asutamine EMPs.

Meetmed:

CZ: kauplemislubade seadus.

HR: kinnisvaramaakleri tegevuse seadus (riigi ametlik väljaanne 107/07 ja 144/12), artikkel 2.

PT: dekreet-seadus nr 211/2004 (artiklid 3 ja 25), muudetud ja uuesti avaldatud dekreet-seadusega nr 69/2011.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: Taani territooriumil viibiv füüsiline isik võib kasutada kinnisvarateenuste osutamisel kinnisvaramaakleri ametinimetust üksnes juhul, kui ta tegutseb kinnisvaramaakleri tegevusloa alusel ning on kantud Taani kaubandus- ja ettevõtlusameti kinnisvaramaaklerite registrisse. Seaduse järgi peab taotluse esitaja olema Taani, liidu, EMP või Šveitsi Konföderatsiooni elanik.

Kinnisvara müügi seadust kohaldatakse üksnes kinnisvarateenuste osutamisel tarbijatele.

Kinnisvara müügi seadust ei kohaldata kinnisvara rentimise suhtes (CPC 822).

Meetmed:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr 526 af 28.05.2014 (kinnisvara müügi seadus).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

SI: Kui Uus-Meremaa lubab Sloveenia kodanikel ja ettevõtjatel osutada kinnisvaramaakleri teenuseid, lubab Sloveenia Uus-Meremaa kodanikel ja ettevõtjatel osutada samadel tingimustel kinnisvaramaakleri teenuseid, kui on täidetud järgmised nõuded: isikul on õigus tegutseda Uus-Meremaal kinnisvaramaaklerina, esitatakse asjakohased dokumendid selle kohta, et isik on kriminaalkorras karistamata, ja isik kantakse (Sloveenia) pädevas ministeeriumis kinnisvaramaaklerite registrisse.

Meetmed:

SI: kinnisvarabüroode seadus.

Reservatsioon nr 6 – äriteenused

Sektor – allsektor:	Äriteenused – ilma juhita sõidukite rentimise või liisimise teenused; juhtimiselase nõustamisega seotud teenused; tehniline kontroll ja analüüs; seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused; põllumajandusega seotud teenused; turvateenused; tööjõu vahendamise teenused; kirjaliku ja suulise tõlke teenused ning muud äriteenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 37, CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 831, 85990 osa, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 osa
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Ilma juhita sõidukite rentimise või liisimise teenused (CPC 83103, CPC 831)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: Rootsi lipu all sõitmiseks tuleb laevas välisosalusel korral tõendada Rootsi valitsevat mõju käitamisele. Rootsi valitsev mõju käitamisele tähendab, et laeva käitatakse Rootsist ja üle poole laevast kuulub Rootsi või mõne muu EMP riigi omanikele. Muudele välisriikide laevadele võidakse teatavatel tingimustel teha sellest reeglist erand, kui neid rendivad või liisivad Rootsi juriidilised isikud laevapereta prahtimise lepingute alusel (CPC 83103).

Meetmed:

SE: Sjölagen (mereseadus) (1994:1009), 1. peatükk, § 1.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SE: ilma juhita autode ja teatavate maastikusõidukite (terrängmotorfordon) rendi- ja liisinguteenuste osutajad peavad juhul, kui rendi- või liisinguperiood on lühem kui üks aasta, määrama isiku, kes vastutab muu hulgas selle eest, et tegevus toimub kehtivate eeskirjade ja õigusaktide kohaselt ning et järgitakse liiklusohutuse eeskirju. Vastutav isik peab elama EMPs (CPC 831).

Meetmed:

SE: Lag (1998: 492) om biluthyrning (autode rentimise ja liisimise seadus).

b)Sõidukite rentimise või liisimise teenused ja muud lennundusega seotud äriteenused

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Liit: õhusõiduki rentimisel või liisimisel ilma meeskonnata (kuivrent) kohaldatakse liidu lennuettevõtja kasutatavate õhusõidukite suhtes kohaldatavaid registreerimisnõudeid. Kuivrendilepingu korral, milles osaleb liidu lennuettevõtja, kohaldatakse liidu või siseriikliku õiguse nõudeid lennundusohutuse kohta, nagu eelnev heakskiit ja muud tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide registreeritud õhusõidukite kasutamise suhtes. Õhusõiduki registreerimiseks võib olla nõutav, et õhusõiduki omanik oleks kas kindlatele kodakondsusnõuetele vastav füüsiline isik või kindlatele kapitaliomandi- ja kontrollinõuetele vastav ettevõtja (CPC 83104).

Kui väljaspool liitu tegutsevad arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad ei võimalda liidu lennuettevõtjatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste puhul samaväärset (s.t mittediskrimineerivat) kohtlemist võrreldes kohtlemisega, mida liidu arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad võimaldavad kolmanda riigi lennuettevõtjatele liidus, või kui liidu välised lennuettevõtjad ei võimalda liidu arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele samaväärset kohtlemist võrreldes kohtlemisega, mida liidu lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool liitu tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele, võidakse võtta meetmeid tagamaks, et arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad liidus võimaldavad väljaspool liitu tegutsevatele lennuettevõtjatele või liidu lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool liitu tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele samaväärset diskrimineerivat kohtlemist.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1008/2008¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 80/2009².

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 80/2009 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2299/89 (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 35, 4.2.2009, lk 47).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BE: (tsiviilotstarbelise) eralennuki, mis kuulub füüsilisele isikule, kes ei ole liikmesriigi või EMP riigi kodanik, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomase isiku peamine või alaline elukoht on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt ühe aasta jooksul. (Tsiviilotstarbelise) eralennuki, mis kuulub välisriigi juriidilisele isikule, kes ei ole asutatud kooskõlas liikmesriigi või EMP riigi õigusega, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomase juriidilise isiku tegevuskoht, esindus või kontor on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt ühe aasta jooksul (CPC 83104).

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

- c) Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused, vahekohtu- ja lepitusteenused (CPC 86602)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: lepitusteenuste osutamiseks on isikute puhul, kes ei ole liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud, nõutav alaline või pikaajaline viibimine Bulgaaria Vabariigis.

HU: vahendustegevuseks (näiteks lepitusmenetluseks) on nõutav justiitsministri teavitamine registrisse kandmiseks.

Meetmed:

BG: lepitusmenetluse seaduse artikkel 8.

HU: 2002. aasta seadus nr LV vahendamise kohta.

d) Tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenused (CPC 8676)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: keemiku- ja bioloogiteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus.

FR: bioloogi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud ja kohaldatakse EMP riigi kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: 1988. aasta keemikute registreerimise seadus (nr 157/1988), kehtivas sõnastuses.

FR: Code de la Santé Publique.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, kohalik kohalolek:

BG: tehnilise katsetamise ja analüüsimise teenuste osutamiseks on nõutav ettevõtte asutamine Bulgaarias vastavalt Bulgaaria äriseadusele ja registreerimine äriregistris.

Maantesõidukite tehnilise seisundi korrapäraseks kontrollimiseks peaks isik olema registreeritud vastavalt Bulgaaria äriseadusele või mittetulunduslike juriidiliste isikute seadusele või olema registreeritud mõnes teises EMP riigis.

Õhu ja vee koostist ja puhtust võib kontrollida ja analüüsida ainult Bulgaaria keskkonna- ja veeministeerium või selle haldusala asutused.

Meetmed:

BG: toodete tehniliste nõuete seadus;

mõõtmisseadus;

puhta välisõhu seadus;

liiklusseaduse artikli 148 lõige 2;

veeseadus;

määrus N-32 maanteeõidukite tehnilise seisundi korrapärase kontrollimise kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: bioloogide, keemiaanalüütikute, agronoomide ja kutsealal „periti agrari“ töötajate puhul on nõutav elukoht ja registreerimine kutseregistris. Kolmandate riikide kodanike registreerimine sõltub vastastikkuse tingimusest.

Meetmed:

IT: bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta ja kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

e) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: geoloogide registrisse kandmiseks, mis on vajalik mõõdistaja või geoloogina kaevanduste uurimise ja käitamisega seotud jms teenuste osutamiseks, on nõutav elukoht või kutsetegevuse asukoht Itaalias. Kutsealal töötamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus, kuid välismaalased võidakse registreerida vastastikkuse põhimõttel.

Meetmed:

IT: geoloogid: seadus nr 112/1963, artiklid 2 ja 5; Vabariigi Presidendi dekreet 1403/1965, artikkel 1.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

BG: füüsiliste isikute puhul on geodeesia, kartograafia ja katastrimõõdistamisega seotud teenuste osutamiseks nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus ja elukoht. Juriidiliste isikute puhul on nõutav ettevõtte EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni õigusaktide kohane registreerimine.

Meetmed:

BG: katastri- ja vararegistriseaduse artiklid 16–17 ning geodeesia ja kartograafia seaduse artikli 24 lõige 1.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: asjaomaste teenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

CY: seadus 224/1990, kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

FR: mõõdistamisele juurdepääsu võimaldavad õiguslikud vormid on üksnes "société d'exercice liberal" (SEL) (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions“, "société civile professionnelle" (SCP), "société anonyme" (SA) ja "société à responsabilité limitée" (SARL) (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). Uurimis- ja geoloogiliste uuringute teenuste osutamiseks on vaja asutada ettevõtte. Teadusministri otsusega, mis tehakse kokkuleppel välisministriga, võidakse teadlaste puhul sellest nõudest loobuda.

Meetmed:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 ja décret n° 71-360 du 6 mai 1971.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

HR: põhilisi geoloogia-, geodeesia- ja kaevandamisalaseid nõustamisteenuseid ning nendega seonduvaid keskkonnakaitsealaseid nõustamisteenuseid võib Horvaatia territooriumil osutada üksnes koos kohalike juriidiliste isikutega või nende kaudu.

Meetmed:

HR: määrus, mis käsitleb juriidilistele isikutele keskkonnakaitsealaseks kutsetegevuseks heakskiidu andmisel kohaldatavaid nõudeid (riigi ametlik väljaanne 57/10), artiklid 32–35.

f) Põllumajandusega seotud teenused (CPC 88 osa)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

IT: bioloogide, keemiaanalüütikute, agronoomide ja kutsealal „periti agrari“ töötajate puhul on nõutav elukoht ja registreerimine kutseregistris. Kolmandate riikide kodanike registreerimine sõltub vastastikkuse tingimusest.

Meetmed:

IT: bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta ja kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, enamsoodustusrežiim:

PT: bioloogi, keemiaanalüütiku ja agronoomi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud. Kolmandate riikide kodanikest inseneride ja tehniliste inseneride puhul kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet (mitte kodakondsuse nõuet). Bioloogide puhul ei kohaldata ei kodakondsuse ega vastastikkuse nõuet.

Meetmed:

PT: dekreet-seadus 119/92 (alterado p/ Lei 123/2015, 2 set.) (Ordem Engenheiros);

seadus 47/2011 (alterado p/ Lei 157/2015, 17 set.) (Ordem dos Engenheiros Técnicos) ja

dekreet-seadus 183/98 (alterado p/ Lei 159/2015, 18 set.) (Ordem dos Biólogos).

g) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

IT: turvateenuste osutamiseks ja väärisesemete transpordiks on nõutav liikmesriigi kodakondsus ja elukoht Euroopa Liidu liikmesriigis.

PT: välisriigi teenuseosutajal ei ole lubatud osutada piiriüleselt turvateenuseid.

Spetsialistide suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

IT: seadus nr 773/1931 avaliku julgeoleku kohta (TULPS), artiklid 133–141; kuninglik dekreet nr 635/1940, artikkel 257.

PT: seadus 34/2013, alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; ja määrus 273/2013, alterada p / Portaria 106/2015, 13 abril.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: üksikisikute puhul, kes taotlevad tegevusluba turvateenuste osutamiseks, peab olema täidetud elukohanõue. Elukohanõue peab olema täidetud ka turvateenuste osutamiseks tegevusluba taotleva juriidilise isiku juhtide ja enamiku juhatuse liikmete puhul. Juhtide ja juhatuse liikmete puhul ei kohaldata elukohanõuet siiski juhtudel, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes või justiitsministri korraldustes.

Meetmed:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr 112 om vagtvirksomhed.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

EE: turvatöötajatel peab olema alaline elukoht.

Meetmed:

EE: turvaseadus § 21, § 22.

h) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil):

BE: kõigis Belgia piirkondades peab äriühing, mille peakontor asub väljaspool EMPd, tõendama, et ta osutab tööjõu vahendamise teenuseid oma päritoluriigis. Vallooni piirkond: tööjõu vahendamise teenuseid peab osutama kindlat liiki juriidiline isik (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta vastab dekreedis sätestatud tingimustele (näiteks juriidilise isiku liigi kohta). Saksakeelses kogukonnas peab äriühing, mille peakontor asub väljaspool EMPd, vastama nimetatud dekreediga kehtestatud vastuvõetavuse kriteeriumidele (CPC 87202).

Meetmed:

BE: Flaami piirkond: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het Ordert betreffende de private Arbeidsbemiddeling, artikli 8 lõige 3.

Vallooni piirkond: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (3. aprilli 2009. aasta dekreet tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 7; ja Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Vallooni piirkonna valitsuse 10. detsembri 2009. aasta otsus, millega rakendatakse 3. aprilli 2009. aasta dekreet töövahendusbüroode registreerimise kohta), artikkel 4.

Saksakeelne kogukond: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, artikkel 6.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

DE: selleks et saada luba tegutsemiseks ajutist tööjõudu rentiva asutusena, on nõutav EMP riigi kodakondsus või kaubanduslik kohalolek liidus (vastavalt renditöö seaduse (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõigetele 3 ja 5). Föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib välja anda määruse, mis käsitleb väljastpoolt EMPd pärit töötajate töölesuunamist ja värbamist konkreetsetel kutsealadel, nt tervishoiu ja hooldusega seotud kutsealadel. Loa andmisest või selle pikendamisest keeldutakse, kui ettevõtted, nende osad või abiettevõtted, mis ei asu EMPs, on ette nähtud ajutise töö tegemiseks (renditöö seaduse (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõige 2).

ES: enne tegevuse algust peavad tööjõu vahendamise agentuurid esitama ametliku kinnituse, millega tõendatakse kehtivates õigusaktides sätestatud nõuetele vastavust (CPC 87201, 87202).

Meetmed:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG);

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; sotsiaalkindlustusseadustik, kolmas osa) – tööhõive edendamine ja

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; välismaalaste töölevõtmise määrus).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

BG: ametlike tõlgete tegemiseks peab välisriigi füüsilistel isikutel olema Bulgaaria Vabariigis pikaajalise, pikendatud või alalise elamise luba.

Meetmed:

BG: dokumentide legaliseerimist, tõendamist ja tõlkimist käsitlev määrus ning

välisministri määrus ajutise tõendamiskorra kehtestamise kohta eespool nimetatud määruse artikli 21a lõike 2 alusel.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

HU: ametlikke tõlkeid, tõlgete ametlikke kinnitusi ja ametlike dokumentide võõrkeelseid kinnitatud koopiaid võib pakkuda üksnes Ungari Tõlke- ja Tõestamisamet (OFFI).

PL: üksnes füüsilised isikud võivad olla vandetõlgid.

Meetmed:

HU: ministrite nõukogu dekreet nr 24/1986 ametliku kirjaliku ja suulise tõlke teenuste kohta.

PL: 25. novembri 2004. aasta seadus vandetõlgi elukutse kohta (Poola ametlik väljaanne, 2019, nr 1326).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: tegevusloa alusel tegutsevatel tõlkijatel peab olema elukoht EMP riigis.

Meetmed:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (tegevusloa alusel tegutsevate tõlkijate seadus) (1231/2007), § 2 (1)).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: ametlike ja kinnitatud tõlgete tegemiseks vandetõlkide poolt on vajalik registreerimine vandetõlkide registris, milleks annab heakskiidu vandetõlkide registreerimise nõukogu. Kohaldatakse kodakondsuse ja elukoha nõudeid.

HR: tegevusloa alusel tegutsev tõlkija peab olema EMP riigi kodanik.

Meetmed:

CY: 2019. aasta vandetõlkide registreerimise ja nende teenuste reguleerimise seadus (45(I)/2019), kehtivas sõnastuses.

HR: määrus alaliste kohtutõlkide kohta (riigi ametlik väljaanne 88/2008), artikkel 2.

- j) Muud äriteenused (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 87901, 87902, 88493, 893 osa, 85990 osa, 87909, ISIC 37)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SE: pandimajad tuleb asutada piiratud vastutusega äriühinguna või filiaalina (CPC 87909 osa).

Meetmed:

SE: pandimajade seadus (1995:1000).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: ainult tegevusloaga pakendiettevõtja võib osutada pakendite tagasivõtmise ja taaskasutamisega seotud teenuseid; selline äriühing peab olema juriidiline isik, mis on asutatud aktsiaseltsina (CPC 88493, ISIC 37).

Meetmed:

CZ: seadus 477/2001 Coll. (pakendiseadus), § 16.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

NL: proovimärgisega märgistamise teenuste pakkumiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek Madalmaades. Väärismetallesemete proovimärgisega märgistamise ainuõigus on praegu antud Madalmaade kahele avalik-õiguslikule monopolile (CPC 893 osa).

Meetmed:

NL: Waarborgwet 1986.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PT: inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 87901, 87902).

Meetmed:

PT: seadus nr 49/2004.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: enampakkumisteenuste osutamiseks on nõutav tegevusluba. Tegevusloa saamiseks (vabatahtliku avaliku enampakkumise teenuste osutamiseks) peab äriühing olema asutatud Tšehhis ja füüsilisel isikul peab olema elamisluba, lisaks peab äriühing või füüsiline isik olema registreeritud Tšehhi Vabariigi äriregistris (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa).

Meetmed:

CZ: seadus nr 455/1991 Coll.;

tegevuslubade seadus ja

seadus nr 26/2000 Coll. avalike enampakkumiste kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

SE: ehitusühistu majanduskava peavad kinnitama kaks isikut. Need isikud peavad olema saanud EMP ametiasutuste tunnustuse (CPC 87909).

Meetmed:

SE: ehitusühistute seadus (1991:614).

Reservatsioon nr 7 – sideteenused

Sektor – allsektor: Sideteenused – posti- ja kulleriteenused

Tegevusala liigitus: CPC 71235 osa, 73210 osa, 751 osa

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

Liit: postkastide paigutamist avalikult kasutatavatele teedele, postmarkide väljaandmist ning kohtu- või haldusmenetluse käigus kasutatava tähtitud posti teenuse osutamist võib piirata vastavalt siseriiklikele õigusaktidele. Teenuste jaoks, mille puhul kehtib universaalteenuse osutamise kohustus, võib kehtestada tegevusloasüsteemi. Tegevusloa tingimuseks võib olla konkreetse universaalteenuse osutamise kohustus või sissemaksete tegemine hüvitusfondi.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/67/EÜ¹.

Reservatsioon nr 8 – ehitusteenused

Sektor – allsektor: Ehitustööd ja nendega seotud inseneriteenused

Tegevusala liigitus: CPC 51

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: Liit/ liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14).

Kirjeldus:

CY: kodakondsuse nõue.

Meede:

2001. aasta ehitus- ja tehniliste tööde töövõtjate registreerimise ja kontrollimise seadus (29(I)/2001–2013), artiklid 15 ja 52.

Reservatsioon nr 9 – turustusteenused

Sektor – allsektor: Turustusteenused – üldine, tubaka turustamine

Tegevusala liigitus: CPC 3546, 621 osa, 6222, 631, 632 osa

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: Liit/ liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Turustusteenused (CPC 3546, 631, 632, v.a 63211, 63297, 62276, 621 osa)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

PT: teatavate jaemüügiettevõtete ja kaubanduskeskuste rajamisel kehtib spetsiaalne tegevuslubade süsteem. See on seotud kaubanduskeskustega, mille renditav brutopind on 8 000 m² või suurem, ja jaemüügiettevõtetega, mille müügiind on 2 000 m² või suurem, kui need asuvad väljaspool kaubanduskeskusi. Põhikriteeriumid: kaubanduslike pakumiste mitmekesistamine; tarbijatele pakutavate teenuste hindamine; tööhõive kvaliteet ja ettevõtja sotsiaalne vastutus; integreerimine linnakeskkonda ja panus ökotõhususse (CPC 631, 632, v.a 63211, 63297).

Meetmed:

PT: 16. jaanuari 2015. aasta dekreet-seadus nr 10.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: ravimiesindajate osutatavate turustusteenuste puhul kehtib kodakondsuse nõue (CPC 62117).

Meetmed:

CY: seadus nr 74(I) 2002, kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

LT: pürotehnika turustamiseks on vaja tegevusloa. Tegevusloa võivad saada ainult Euroopa Liidu juriidilised isikud (CPC 3546).

Meetmed:

LT: 23. märtsi 2004. aasta seadus tsiviilotstarbelise pürotehnika ringluse järelevalve kohta (nr IX-2074).

b) Tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

ES: tubaka jaemüük on riigi monopol. Asutamise suhtes kohaldatakse liikmesriigi kodakondsuse nõuet. Tubakamüüjana võivad tegutseda ainult füüsilised isikud. Ükski tubakamüüja ei saa üle ühe tegevusloa (CPC 63108).

FR: Tubaka hulgi- ja jaemüük on riigi monopol. Tubakamüüjate (buraliste) suhtes kehtib kodakondsuse nõue (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Meetmed:

ES: 27. septembri 2014. aasta seadus nr 14/2013.

FR: Code général des impôts.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: Tubakamüüjana tegutsemiseks võivad tegevusluba taotleda ainult füüsilised isikud.

Eelistatakse EMP riikide kodanikke (CPC 63108).

Meetmed:

AT: 1996. aasta tubakamonopoli seadus, § 5 ja § 27.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: Tubaka turustamiseks ja müümiseks on nõutav tegevusluba. Tegevuslube antakse avaliku menetluse teel. Tegevuslubade väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.

Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja olemasolevate müügikohtade paiknemise tihedus (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Meetmed:

IT: seadusandlik dekreet nr 184/2003;

seadus nr 165/1962;

seadus nr 3/2003;

seadus nr 1293/1957;

seadus nr 907/1942 ja

Vabariigi Presidendi dekreet 1074/1958.

Reservatsioon nr 10 – haridusteenused

Sektor – allsektor: Haridusteenused (erasektori rahastatavad)

Tegevusala liigitus: CPC 921, 922, 923, 924

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: Liit/ liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

CY: erakoolide omanikel ja enamusaktsionäridel peab olema liikmesriigi kodakondsus. Uus-Meremaa kodanikud võivad saada kindlaksmääratud vormis ja tingimustel loa (haridus)ministrilt.

Meetmed:

CY: 2019. aasta erakoolide seadus (nr 147(I)/2019), kehtivas sõnastuses; 1996. aasta kolmanda taseme hariduse asutuste seadus (nr 67(I)/1996), kehtivas sõnastuses; 2005. aasta eraülikoolide (asutamise, pidamise ja kontrolli) seadus (nr 109(I)/2005), kehtivas sõnastuses; ning 2015. aasta kõrghariduse kvaliteedi tagamise ja akrediteerimise ning sellega seotud küsimuste ameti loomise ja toimimise seadus (nr 136(I)/2015), kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: erasektori rahastatavaid alg- ja keskhariduse teenuseid võivad osutada üksnes Bulgaaria või liikmesriigi õigusaktide kohaselt tegevusloa saanud juriidilised isikud. Välismaistele omanikele kuuluvaid lasteaedu ja koole võib asutada või ümber kujundada välismaiste juriidiliste isikute taotlusel kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonidega. Välisriikide kõrgkoolid ei saa asutada Bulgaaria territooriumil filiaale. Välisriikide kõrgkoolid võivad avada Bulgaarias teaduskondi, osakondi, instituute ja kolledžeid üksnes Bulgaaria kõrgkoolide struktuuri raames ja nendega koostöös (CPC 921, 922).

Meetmed:

BG: koolieelse hariduse ja koolihariduse seadus ning

kõrgharidusseadus, lisasätete § 4.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SI: erasektori rahastatavaid algkooli võivad rajada üksnes Sloveenia isikud. Teenuseosutaja peab registreerima oma asukoha või asutama filiaali Sloveenias (CPC 921).

Meetmed:

SI: hariduse korraldamise ja rahastamise seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne, nr 12/1996), kehtivas sõnastuses, artikkel 40.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ ja SK: erasektori rahastatava kõrgkoolina tegutsemiseks riigi heakskiidu taotlemise korral on nõutav tegevuskoht liikmesriigis. Seda reservatsiooni ei kohaldata keskhariduse baasil antava tehnilise ja kutsehariduse teenuste suhtes (CPC 923, v.a CPC 92310).

Meetmed:

CZ: seadus nr 111/1998, Coll. (kõrgharidusseadus), § 39; ja

seadus nr 561/2004 Coll. (koolieelse, põhi-, kesk-, kolmanda taseme, kutse- ja muu hariduse kohta (haridusseadus)).

SK: 2002. aasta seadus nr 131 ülikoolide kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

ES ja IT: selleks et avada erasektori rahastatav ülikool, mis annab tunnustatud diplomeid või kraade, on vaja tegevusluba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja olemasolevate kõrgkoolide paiknemise tihedus.

ES: menetlus hõlmab parlamendiga konsulteerimist.

IT: põhineb kolmeaastasel programmil ja riigi tunnustatud diplomite väljaandmise luba antakse üksnes Itaalia juriidilistele isikutele (CPC 923).

Meetmed:

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (21. detsembri seadus nr 6/2001 ülikoolide kohta), artikkel 4.

IT: kuninglik dekreet 1592/1933 (keskharidusseadus);

seadus nr 243/1991 (riigi ajutine toetus eraülikoolidele);

CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) resolutsioon nr 20/2003 ja

Vabariigi Presidendi dekreet 25/1998.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

EL: erasektori rahastatavate põhi- ja keskkoolide omanikud, enamik juhtkonna liikmetest ja õpetajad peavad olema liikmesriikide kodanikud (CPC 921, CPC 922). Ülikooliharidust võivad pakkuda üksnes asutused, mis on täielikult autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Seadusega nr 3696/2008 on liidu füüsilistel või juriidilistel isikutel siiski lubatud rajada eraõiguslikke kõrgkooli, mis annavad välja tunnistusi, mida ei peeta samaväärseks akadeemiliste kraadidega (CPC 923).

Meetmed:

EL: seadused 682/1977, 284/1968, 2545/1940,
presidendi dekreet 211/1994, mida on muudetud presidendi dekreediga 394/1997,
Kreeka põhiseadus, artikli 16 lõige 5;
seadus 3549/2007 ning
seadus 3696/2008 kolledžite asutamise ja tegevuse ning muude sätete kohta (Kreeka Valitsuse
Teataja nr 177/väljaanne A/25–8–2008).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega –
turulepääs:

AT: erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste pakkumiseks rakendusteaduste valdkonnas on
nõutav pädeva asutuse, AQ Austria (Austria kvaliteedi tagamise ja akrediteerimise amet) luba.
Investor, kes soovib selliseid teenuseid pakkuda, peab tegelema eeskätt selliste teenuste
pakkumisega ning peab esitama kavandatud õppeprogrammi heakskiitmiseks vajaduste hinnangu ja
turu-uuringu. Pädev ministeerium võib heakskiidu andmisest keelduda, kui akrediteerimisasutuse
otsus ei ole kooskõlas riigi haridushuvidega. Eraülikooli rajamiseks on nõutav AQ Austria luba.
Pädev ministeerium võib heakskiidu andmisest keelduda, kui akrediteerimisasutuse otsus ei ole
kooskõlas riigi haridushuvidega (CPC 923).

Meetmed:

AT: rakenduskõrgkoolide seadus, BGBl. I Nr. 340/1993 (kehtivas sõnastuses), § 2, 8;
erakõrghariduse seadus, BGBl. I Nr. 77/2020, § 2; ja

seadus kõrghariduse kvaliteedi tagamise kohta, BGBl. Nr. 74/2011 (kehtivas sõnastuses), § 25 (3).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: õpetamiseks erasektori rahastatavas haridusasutuses on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 921, CPC 922, CPC 923). Uus-Meremaa kodanikud võivad siiski saada asjaomastelt pädevatelt asutustelt loa õpetamiseks alg-, kesk- ja kõrgharidusasutustes. Samuti võivad Uus-Meremaa kodanikud saada asjaomastelt pädevatelt asutustelt loa alg-, kesk- või kõrgharidusasutuste asutamiseks ja pidamiseks või juhtimiseks. Sellise loa andmisel kohaldatakse kaalutusõigust.

Meetmed:

FR: Code de l'éducation.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

MT: teenuseosutajad, kes soovivad osutada erasektori rahastatavaid kõrgharidus- või täiskasvanuharidusteenuseid, peavad saama haridus- ja tööhõiveministriumilt tegevusloa. Tegevusloa andmise otsuse tegemisel võidakse kohaldada kaalutlusõigust (CPC 923, CPC 924).

Meetmed:

MT: 2012. aasta õiguslik teade nr 296.

Reservatsioon nr 11 – keskkonnateenused

Sektor – allsektor: keskkonnateenused – kasutatud patareide ja akude, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemine ja ringlussevõtt; välisõhu ja kliima kaitse, heitgaaside puhastusteenused

Tegevusala liigitus: CPC 9402 osa, 9404

Asjaomased kohustused: Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

SE: heitgaaside kontrollimise teenuste osutamiseks saab akrediteerida üksnes Rootsis asutatud või Rootsis peamist tegevuskohta omava ettevõtja (CPC 9404).

SK: kasutatud patareide ja akude, õlijäätmete, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemise ja ringlussevõtu teenuste osutamiseks (CPC 9402 osa) on nõutav asutamine juriidilise isikuna EMPs (elukohanõue).

Meetmed:

SE: sõidukite seadus (2002:574).

SK: seadus nr 79/2015 jäätmete kohta.

Reservatsioon nr 12 – finantsteenused

Sektor – allsektor: Finantsteenused – kindlustus ja pangandus

Tegevusala liigitus: Ei kohaldata

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohalik kohalolek

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/ liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: aktuaari teenuseid võivad osutada ainult füüsilised isikud. Füüsiliste isikute kutseühendused (mitte juriidilised isikud) on lubatud. Aktuaari kutsealal töötamiseks on nõutav liidu kodakondsus; see ei kehti välisriigi spetsialistide suhtes, kelle võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel.

Meetmed:

IT: 7. septembri 2005. aasta seadusandlik dekreet nr 209 (erakindlustuse seadustik), artikkel 29; seaduse 194/1942 artikkel 4; registriseadus 4/1999.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BG: pensionikindlustuse pakkuja peab olema aktsiaselts (mitte filiaal), millele on antud sotsiaalkindlustusseadustiku alusel tegevusluba ja mis on registreeritud äriseaduse või mõne teise ELi liikmesriigi õigusaktide alusel.

BG, ES, PL ja PT: filiaalide avamine kindlustusvahenduse eesmärgil ei ole lubatud, sest kindlustusvahendusega võivad tegeleda üksnes liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud äriühingud (nõutav on kohapeal asutatud äriühing). PL: kindlustusvahendajate suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

BG: kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4, ja sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a–162, 209–253, 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikkel 36.

PL: 11. septembri 2015. aasta kindlustus- ja edasikindlustustegevuse seadus (ametlik väljaanne, 2020, nr 895 ja 1180);

15. detsembri 2017. aasta seadus kindlustustoodete turustamise kohta (ametlik väljaanne, 2019, nr 1881);

28. augusti 1997. aasta pensionifondide korralduse ja tegevuse seadus (ametlik väljaanne, 2020, nr 105); ja

6. märtsi 2018. aasta seadus välisriigi ettevõtjate ja muude välisriigi isikute majandustegevust Poola Vabariigi territooriumil käsitlevate eeskirjade kohta.

PT: dekreet-seaduse nr 94-B/98 artikkel 7, mis tunnistati kehtetuks dekreet-seadusega nr 2/2009 (5. jaanuar); dekreet-seaduse nr 94-B/98 I peatüki VI jao artikli 34 lõiked 6 ja 7 ning dekreet-seaduse nr 144/2006 artikkel 7, mis tunnistati kehtetuks seadusega 7/2019 (16. jaanuar). Kindlustuse ja edasikindlustuse turustamise õiguskorra artikkel 8, mis on heaks kiidetud 16. jaanuari 2019. aasta seadusega nr 7.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT: filiaali juhatus peab koosnema vähemalt kahest füüsilisest isikust, kelle elukoht on Austrias.

BG: (edasi)kindlustusandja juht- ja järelevalveorgani liikmete ning (edasi)kindlustusandjat juhtima või esindama volitatud isikute suhtes kohaldatakse elukohanõuet. Vähemalt üks pensionikindlustusandjat juhtiv ja esindav isik peab valdama bulgaaria keelt.

Meetmed:

AT: 2016. aasta kindlustusjärelevalve seaduse artikli 14 lõike 1 punkt 3, föderaalne ametlik väljaanne I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 3, BGBl. I Nr. 34/2015).

BG: kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4; ja

sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a-162, 209–253, 260–310.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: enne kindlustuse pakkumiseks filiaali või esinduse asutamist peab välisriigi kindlustusandjal või edasikindlustusandjal olema luba pakkuda oma päritoluriigis samu kindlustusliike, mida ta soovib pakkuda Bulgaarias.

Täiendavate vabatahtlike pensionifondide tulu ja sarnane tulu, mis on otseselt seotud vabatahtliku pensionikindlustusega, mida pakuvad isikud, kes on registreeritud mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes võivad pakkuda kooskõlas asjaomaste õigusaktidega vabatahtlikku pensionikindlustust, ei ole maksustatav äriühingu tulumaksu seaduses kehtestatud korras.

ES: selleks et välisriigi kindlustusandja saaks asutada Hispaanias filiaali või esinduse teatavat liiki kindlustuse pakkumiseks, peab tal olema olnud oma päritoluriigis samade kindlustusliikidega tegelemise luba vähemalt viis aastat.

PT: filiaali või esinduse asutamiseks peab välisriigi kindlustusseltsidel olema olnud luba tegeleda kindlustus- või edasikindlustustegevusega vastavalt asjakohasele siseriiklikule õigusele vähemalt viis aastat.

Meetmed:

BG: kindlustusseadustiku artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4; ja

sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 120a-162, 209–253, 260–310.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikkel 36.

PT: dekreet-seaduse nr 94-B/98 artikkel 7 ja dekreet-seaduse nr 94-B/98 I peatüki IV jaotis, artiklid 34, 6 ja 7 ning dekreet-seaduse nr 144/2006 artikkel 7. Kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamist ja jätkamist reguleeriva õiguskorra artikkel 215, mis on heaks kiidetud 9. septembri 2005. aasta seadusega nr 147.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

AT: selleks et saada tegevusluba filiaali avamiseks, peab välisriigi kindlustusandjal olema oma päritoluriigis õiguslik vorm, mis vastab aktsiaseltsile või vastastikusele kindlustusseltsile või on nendega võrreldav.

Meetmed:

AT: 2016. aasta kindlustusjärelevalve seaduse artikli 14 lõike 1 punkt 1, föderaalne ametlik väljaanne I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 14 Abs. 1 Z 1, BGBl. I Nr. 34/2015).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese finantsteenuste kaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

EL: kindlustus- ja edasikindlustusandjad, kelle peakontor asub kolmandas riigis, võivad tegutseda Kreekas tütarettevõtja või filiaali asutamise kaudu. „Filiaali“ suhtes ei kohaldata konkreetse õigusliku vormi nõuet, sest see tähendab sellise väljaspool liitu asuva peakontoriga ettevõtja alalist kohalolekut liikmesriigi (Kreeka) territooriumil, kes saab tegevusloa kõnealuses liikmesriigis (Kreeka) ja viib ellu kindlustustegevust.

Meetmed:

EL: seaduse 4364/2016 artikkel 130 (ametlik väljaanne 13/A/05.02.2016).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

AT: müügiedendus- ja vahendustegevus väljaspool Euroopa Liitu asutatud tütarettevõtja või väljaspool Austriat asutatud filiaali nimel (välja arvatud edasikindlustus ja retrotsessioon) on keelatud.

DK: ükski isik ega äriühing (sh kindlustusselts) ei või Taanis ärilistel eesmärkidel kaasa aidata Taanis elavate isikute, Taani laevade või Taanis asuva vara otsekindlustuse lepingute sõlmimisele, välja arvatud kindlustusandjad, kes on saanud tegevusloa vastavalt Taani õigusnormidele või Taani pädevatelt asutustelt.

SE: välisriigi kindlustusandja võib otsekindlustust pakkuda üksnes Rootsis tegevusluba omava kindlustusteenuste osutaja vahendusel, tingimusel et välisriigi kindlustusandja ja Rootsi kindlustusselts kuuluvad samasse kontserni või on sõlminud omavahel koostöölepingu.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DE, HU ja LT: otsekindlustusteenuste osutamiseks kindlustusseltside poolt, mis ei ole asutatud liidus, on vaja asutada filiaal ja saada sellele tegevusluba.

SE: kindlustusvahendusteenuste osutamiseks kindlustusseltside poolt, mis ei ole asutatud EMPs, on nõutav kaubanduslik kohalolek (kohaliku kohaloleku nõue).

SK: lennu- ja meretranspordi kindlustust, mis hõlmab õhusõidukeid või laevu ja vastutust, võivad pakkuda ainult liidus asutatud kindlustusseltsid või väljaspool liitu asutatud kindlustusseltside filiaalid, millele on Slovaki Vabariigis antud tegevusluba.

Meetmed

AT: 2016. aasta kindlustusjärelevalve seaduse artikli 13 lõiked 1 ja 2, föderaalne ametlik väljaanne I nr 34/2015 (Versicherungsaufsichtsgesetz 2016, § 13 Abs. 1 und 2, BGBl. I nr 34/2015).

DE: Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) kõigi kindlustusteenuste puhul; Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) üksnes lennutranspordi kohustusliku vastutuskindlustuse puhul.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

HU: 2003. aasta seadus nr LX.

LT: 18. septembri 2003. aasta kindlustusseadus nr IX-1737, viimati muudetud 13. juunil 2019, nr XIII-2232.

SE: Lag om försäkringsförmedling (kindlustusvahenduse seadus) (3. peatüki 3. jagu, 2018:12192005:405) ja Rootsis tegutsevate väliskindlustusandjate tegevuse seadus (4. peatükk, 1. ja 10. jagu, 1998:293).

SK: seadus nr 39/2015 kindlustuse kohta.

b) Pangandus- ja muud finantsteenused

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

BG: laenude andmiseks, kasutades rahalisi vahendeid, mis ei ole saadud hoiuste või muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kogumise teel, krediitiasutuses või muus finantseerimisasutuses osaluse omandamiseks, kapitalirenditehingute tegemiseks, tagatistehingute tegemiseks ning laenudega ja muu rahastamisega seotud nõuete omandamiseks (faktooring jms) peavad mittepangast finantsasutused olema registreeritud Bulgaaria keskpangas. Finantseerimisasutuse põhitegevus peab toimuma Bulgaaria territooriumil.

BG: EMP-välised pangad võivad Bulgaarias pangandustegevust ellu viia pärast seda, kui nad on saanud Bulgaaria keskpangalt tegevusloa Bulgaaria Vabariigis filiaali kaudu äritegevuse alustamiseks ja elluviimiseks.

IT: selleks, et saada luba väärtpaberiarveldussüsteemi haldamiseks või väärtpaberite keskdepositooriumi teenuste osutamiseks Itaalias, peab äriühing olema asutatud Itaalias (filiaalid ei ole lubatud).

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ja liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud ettevõtjad (edaspidi „eurofondid“), peab usaldusisik või depositoorium olema asutatud juriidilise isikuna Itaalias või olema asutatud juriidilise isikuna mõnes teises liikmesriigis ja omama Itaalias filiaali.

Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustamata investeerimisfondide valitsejad peavad samuti olema asutatud Itaalias (filiaalid ei ole lubatud).

Pensionifondide vara võivad hallata üksnes pangad, kindlustusandjad, investeerimisühingud ja liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud eurofondide valitsejad, mille registreeritud peakontor on liidus, ning Itaalias asutatud eurofondid.

Rändmüügiteenuse osutamiseks peavad vahendajad kasutama tegevusloa alusel tegutsevaid finantsteenuste müüjaid, kelle elukoht on liikmesriigi territooriumil.

Väljastpoolt liitu pärit vahendajate esindused ei tohi tegeleda tegevusega, mille eesmärk on investeerimisteenuste osutamine, sealhulgas kauplemine oma arvel ja klientide arvel, finantsinstrumentide pakkumine ja emissiooni tagamine (nõutav on filiaal).

PT: pensionifonde võivad valitseda ainult Portugalis sel otstarbel asutatud spetsialiseerunud äriühingud ja Portugalis asutatud kindlustusandjad, kellel on luba tegutseda elukindlustuse valdkonnas, või üksused, kellel on luba valitseda pensionifonde teistes liikmesriikides. liitu mittekuuluvate riikide äriühingute otseste filiaalide avamine ei ole lubatud.

Meetmed:

BG: krediitiasutuste seaduse artikli 2 lõige 5, artiklid 3a ja 17;

sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 121, 121b ja 121f ning

valuutaseaduse artikkel 3.

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 ja 80;

Itaalia keskpanga ja Consobi 22. veebruari 1998. aasta ühismääruse artiklid 3 ja 41;

Itaalia keskpanga 25. jaanuari 2005. aasta määrus;

V jaotise VII peatüki II jagu, Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190, artiklid 17–21, 78–81, 91–111; ning arvestades järgmist:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 909/2014¹.

PT: dekreet-seadus nr 12/2006, mida on muudetud dekreet-seadusega nr 180/2007, dekreet-seadus nr 357-A/2007, määrus nr 7/2007-R, mida on muudetud määrusega nr 2/2008-R, määrus nr 19/2008-R, määrus nr 8/2009. Pensionifondide ja nende valitsejate asutamist ja toimimist reguleeriva õiguskorra artikkel 3, mis on heaks kiidetud 23. juuli 2020. aasta seadusega nr 27.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: investeerimisfonde valitsevate väljastpoolt EMPd pärit äriühingute filiaalid ei tohi osaleda Euroopa investeerimisfondide haldamises ega pakkuda erapensionifondidele varahaldusteenuseid.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ning 2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

BG: panka peavad juhtima ja esindama ühiselt vähemalt kaks isikut. Panka juhtivad ja esindavad isikud on kohustatud viibima isiklikult aadressil, kust panka juhitakse. Panga juhatuse või direktorite nõukogu valitud liikmeteks ei või olla juriidilised isikud.

SE: hoiupanga asutaja peab olema füüsiline isik.

Meetmed:

BG: krediidasutuste seaduse artikkel 10; sotsiaalkindlustusseadustiku artiklid 121, 121b ja 121f ning valuutaseaduse artikkel 3.

SE: Sparbankslagen (hoiupangaseadus) (1987:619), 2. peatükk, § 1.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

HU: krediidasutuse juhatusse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kes välisvaluutat käsitlevate eeskirjade alusel on tunnistanud residendiks ja kes on elanud Ungaris alaliselt vähemalt ühe aasta.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ja

2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

RO: turukorraldajad on juriidilised isikud, kes on asutatud aktsiaseltsina vastavalt äriühingute seaduse sätetele. Alternatiivset kauplemissüsteemi (MiFID II direktiivi kohane mitmepoolne kauplemissüsteem) võib hallata süsteemi korraldaja, kes on asutatud eespool kirjeldatud tingimustel, või ASF-lt (Autoritatea de Supraveghere Financiară – finantsjärelevalveasutus) tegevusloa saanud investeerimisühing.

SI: pensioniskeemi võib pakkuda usaldusfondi vormis asutatud pensionifond (mis ei ole juriidiline isik ja mida seetõttu valitseb kindlustusandja, pank või pensionifonde valitsev ettevõtja), pensionifonde valitsev ettevõtja või kindlustusandja. Lisaks võivad pensioniskeemi pakkuda ka liikmesriigis kohaldatavate eeskirjade kohaselt asutatud pensioniskeemi pakkujad.

Meetmed:

RO: 11. juuni 2018. aasta seadus nr 126 finantsinstrumentide kohta ning määrus nr 1/2017 reguleeritud turge ja alternatiivseid kauplemissüsteeme käsitleva määruse nr 2/2006 muutmise ja täiendamise kohta, mis on heaks kiidetud NSC korraldusega nr 15/2006 – ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară (finantsjärelevalveasutus).

SI: pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus (ametlik väljaanne nr 102/2015, viimati muudetud numbri 28/19 all).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

HU: väljastpoolt EMPd pärit äriühingud võivad pakkuda finantsteenuseid või osaleda finantsteenustega seotud tegevuses üksnes oma Ungari filiaali kaudu.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ning 2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

Reservatsioon nr 13 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor – allsektor: Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala liigitus: CPC 931, 933

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): pääste- ja kiirabiteenuste osutamist korraldavad ja reguleerivad liidumaad. Enamik liidumaid delegeerib päästeteenuste alase pädevuse kohalikele omavalitsustele. Kohalikel omavalitsustel on lubatud eelistada mittetulunduslikke ettevõtjaid. See kehtib samavõrra nii välismaiste kui ka riigisiseste teenuseosutajate kohta (CPC 931, 933). Kiirabiteenuste osutamiseks on vajalik kavandamine, luba ja akrediteerimine. Telemeditsiini puhul võidakse IKT-teenuste (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) osutajate arvu piirata, et tagada koostalitlusvõime, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Piirangu kohaldamisel välditakse diskrimineerimist.

HR: erasektori rahastatavate sotsiaalhoolekandenasutuste loomine võib mõnel juhul sõltuda konkreetse geograafilise piirkonna vajadustest tingitud piirangutest (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

SI: järgmiste teenuste osutamine on riigi monopol: verega varustamine; verepreparaadid; inimelundite eemaldamine ja säilitamine siirdamiseks; sotsiaal-mediitsiinilised teenused; hügieen; epidemioloogilised ja terviseökoloogilised teenused; pato-anatoomiateenused ja biomeditsiiniline soojätkamine (CPC 931).

Meetmed:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; föderaalne arstiseadus);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG;
psühhoteraapiateenuste osutamise seadus);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf der Hebammen (HebG);

Gesetz über den Beruf der Notfallsanitäterin und des Notfallsanitäters (NotSanG);

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie (MPhG);

Gesetz über den Beruf des Logopäden (LogopG);

Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin (OrthoptG);

Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen (PodG);

Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten (DiätAssG);

Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten (ErgThg);

Bundesapothekerordnung (BapO);

Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten (PTAG);

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin (MTAG);

Gesetz zur wirtschaftlichen Sicherung der Krankenhäuser und zur Regelung der
Krankenhauspflegesätze (Krankenhausfinanzierungsgesetz – KHG);

Gewerbeordnung (Kaubandus- ja tööstusseadustik);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; sotsiaalkindlustusseadustik, viies osa) – kohustuslik
tervisekindlustus;

Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (SGB VI; sotsiaalkindlustusseadustik, kuues osa) – kohustuslik
pensionikindlustus;

Sozialgesetzbuch Siebtes Buch (SGB VII; sotsiaalkindlustusseadustik, seitsmes osa) – kohustuslik
õnnetusjuhtumikindlustus;

Sozialgesetzbuch Neuntes Buch (SGB IX; sotsiaalkindlustusseadustik, üheksas osa) – puuetega inimeste rehabiliteerimine ja osalemine;

Sozialgesetzbuch Elftes Buch (SGB XI; sotsiaalkindlustusseadustik, üheteistkümnese osa) – pikaajalise hoolduse kindlustus.

Personenbeförderungsgesetz (PBefG; ühistranspordiseadus).

Piirkondlik tasand:

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz – RDG) im Baden-Württemberg;

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz);

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG);

Bremisches Hilfeleistungsgesetz (BremHilfeG);

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG);

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V);

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG);

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW);

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG);

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG);

Sächsisches Gesetz über den Brandschutz, Rettungsdienst und Katastrophenschutz (SächsBRKG);

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA);

Schleswig-Holsteinisches Rettungsdienstgesetz (SHRDG);

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG).

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz – LPfG);

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG);

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz – LPflegEG);

Gesetz über die pflegerische Versorgung im Land Brandenburg (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG);

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG);

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz;

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V);

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz – NPflegeG);

Gesetz zur Weiterentwicklung des Landespflegerechts und Sicherung einer unterstützenden Infrastruktur für ältere Menschen, pflegebedürftige Menschen und deren Angehörige (Alten- und Pflegegesetz Nordrhein-Westfalen – APG NRW);

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) (Rheinland-Pfalz);

Gesetz nr 1694 zur Planung und Förderung von Angeboten für hilfe-, betreuungs- oder pflegebedürftige Menschen im Saarland (Saarländisches Pflegegesetz);

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG);

Schleswig-Holstein: Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz – LPflegeG);

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG).

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg;

Bayerisches Krankenhausgesetz (BayKrG);

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts;

Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG);

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG);

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG);

Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011);

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V);

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG);

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW);

Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf);

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG);

Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA);

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) im Schleswig-Holstein;

Thüringisches Krankenhausgesetz (Thür KHG).

HR: tervishoiuseadus (riigi ametlik väljaanne 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12).

SI: tervishoiuteenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 23/2005), artiklid 1, 3 ja 62–64; viljatuse ravi ja biomeditsiiniliselt toetatud soojätkamisprotseduuride seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 70/00), artiklid 15 ja 16; ning verrega varustamise seadus (ZPKrv-1) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 104/06), artiklid 5 ja 8.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste teenuste (muud kui haiglateenused) ja sotsiaalteenuste puhul on juhtimisülesannete täitmiseks vajalik tegevusluba. Loa andmisel võetakse arvesse kohalike juhtide kättesaadavust.

Ettevõtted võivad tegutseda mis tahes õiguslikus vormis, välja arvatud need, mis on reserveeritud vabadele elukutsetele.

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales; Loi n° 2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n° 47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

Reservatsioon nr 14 – turismi- ja reisiteenused

Sektor – allsektor:	Turismi- ja reisiteenused – hotellid, restoranid ja toitlustus; reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisisaatjate) teenused; giiditeenused
Tegevusala liigitus:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: nõutav on asutamine juriidilise isikuna (mitte filiaalina). Reiskorraldus- või reisibürooteenuseid võib osutada EMPs asutatud isik, kui ta esitab Bulgaaria territooriumil asutamisel koopia dokumendist, mis tõendab tema õigust sellel kutsealal töötada, ja krediidiasutuse või kindlustusandja väljastatud tõendi või muu dokumendi kindlustuse kohta, mis katab kõnealuse isiku vastutuse ametiülesannete süülisest täitmata jätmisest tuleneva võimaliku kahju korral. Välisriigi kodanikest juhatajate arv ei tohi ületada Bulgaaria kodanikest juhatajate arvu, kui riiklik (riigi või kohaliku omavalitsuse) osalus Bulgaaria äriühingu aktsia- või osakapitalis ületab 50 %. Giidide suhtes kohaldatakse EMP kodakondsuse nõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Meetmed:

BG: turismiseadus, artiklid 61, 113, 146.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

CY: Luba turismi- ja reisiettevõtte või -agentuuri asutamiseks ja käitamiseks antakse ning olemasoleva ettevõtte või agentuuri tegevusloa pikendamist võimaldatakse üksnes liidu isikutele. Välisriigi elaniku ettevõtte – välja arvatud mõnes teises liikmesriigis asutatud ettevõtte – võib osutada organiseeritult või alaliselt eespool nimetatud seaduse artiklis 3 nimetatud teenuseid üksnes juhul, kui ettevõtet esindab Küprose elanikule kuuluv ettevõtte. Giiditeenuste ning reisibüroode ja reisikorraldajate teenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 7471, 7472).

Meetmed:

CY: 1995. aasta turismi- ja reisibüroode ning giidide seadus (nr 41(I)/1995, kehtivas sõnastuses).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: kolmandate riikide kodanikud peavad omandama diplomi Kreeka turismiministeeriumi
giidikoolist, et neil oleks õigus asjaomasel kutsealal töötada. Erandina eespool toodust võidakse
kolmandate riikide kodanikele anda õigus töötada teatavatel selgelt määratletud tingimustel ajutiselt
(kuni ühe aasta jooksul) asjaomasel kutsealal, kui konkreetset keelt rääkiva giidi puudumine on
kinnitust leidnud.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese
teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

ES (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): giiditeenuste pakkumise suhtes kohaldatakse
liikmesriigi kodakondsuse nõuet (CPC 7472).

HR: kodumajapidamistes ja taludes majutus- ja toitlustusteenuste osutamiseks on nõutav EMP või
Šveitsi kodakondsus (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Meetmed:

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (ametlik väljaanne 2157/B),
seaduse nr 4403/2016 artikkel 50, seaduse nr 4582/2018 artikkel 47 (ametlik väljaanne 208/A).

ES: Andalusia: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantaabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Kataloonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artikkel 88;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares; Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artículo 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra.

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; ja

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: majutus- ja toitlustussektori seadus (riigi ametlik väljaanne 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20 ja 42/20); ning turismiteenuste osutamise seadus (riigi ametlik väljaanne 130/17, 25/19, 98/19 ja 42/20).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: reisibüroo ja reisikorraldaja teenuste ning giiditeenuste piiriüleseks osutamiseks on nõutav Ungari kauplemislubade ameti väljastatud tegevusluba. Tegevusluba väljastatakse üksnes EMP riikide kodanikele ja juriidilistele isikutele, kelle tegevuskoht on mõnes EMP riigis (CPC 7471, 7472).

IT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): väljastpoolt Euroopa Liitu pärit giidid peavad kutselise giidina tegutsemiseks saada piirkonnalt eriloa. Euroopa Liidu liikmesriikidest pärit giididelt sellist luba ei nõuta. Luba antakse piisava pädevuse ja teadmistega giididele (CPC 7472).

Meetmed:

HU: 2005. aasta seadus nr CLXIV kaubanduse kohta, valitsuse dekreet nr 213/1996 (XII.23.) reisikorralduse ja reisibüroode tegevuse kohta.

IT: seadus nr 135/2001, artiklid 7.5 ja 6; ja seadus nr 40/2007 (DL 7/2007).

Reservatsioon nr 15 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor – allsektor: Meelelahutusteenused; uudisteagentuuri teenused, muud sporditeenused

Tegevusala liigitus: CPC 962, 96419 osa

Asjaomased kohustused: Turulepääs

Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Teenustekaubandus ja investeeringud

Valitsemistasand: EL / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

a) Uudiste- ja meediaagentuurid (CPC 962)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

CY: meediaagentuuride või allagentuuride asutamine ja käitamine vabariigis on lubatud üksnes Küprose Vabariigi kodanikele või liidu kodanikele või juriidilistele isikutele, mida juhivad Küprose Vabariigi kodanikud või liidu kodanikud.

Meetmed:

CY: ajakirjandusseadus (N.145/89), kehtivas sõnastuses.

b) Muud sporditeenused (CPC 96419)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): suusakoolide pidamine ja mäeinstruktoriteenuste pakkumine on reguleeritud liidumaade (Bundesländer) seadustega. Kõnealuste teenuste osutamiseks võib olla nõutav EMP riigi kodakondsus. Ettevõtjatelt võidakse nõuda, et nad määraksid EMP riigi kodanikust tegevdirectori.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

CY: tantsukooli asutamise ja treenerite suhtes kohaldatakse kodakondsuse nõuet.

Meetmed:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 5710;

OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr.58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr 54/02 ja

Viin: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr 37/02.

CY: seadus 65(I)/1997, kehtivas sõnastuses; seadus 17(I)/1995, kehtivas sõnastuses ning 1995–2012. aasta eraõiguslike võimlemiskoolide määrused, kehtivas sõnastuses.

Reservatsioon nr 16 – transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor – allsektor:	Transporditeenused – kalapüük ja veetransport, muu äritegevus, millega tegeletakse laevalt; veetransport ja veetranspordi abiteenused; raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused; maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused; lennutranspordi abiteenused; kombineeritud transporditeenuste osutamine.
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

Meretransport ja meretranspordi abiteenused. Muu äritegevus, millega tegeletakse laevalt (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, 742 osa, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

Liit: sadamateenuste puhul võib sadama pidaja või pädev asutus piirata teenuseosutajate arvu konkreetse sadamateenuse puhul.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/352¹ artikkel 6.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2017. aasta määrus (EL) 2017/352, millega luuakse sadamateenuse osutamise raamistik ja sadamate finantslähbipaistvuse ühised normid (ELT L 57, 3.3.2017, lk 1).

BG: vedusid ja laevade tegevust, mis on seotud vesiehituse ja veealuste tehniliste töödega, maavarade ja muude anorgaaniliste ressursside geoloogilise luure ja kaevandamisega, lootsimisega, punkerdamisega ning jäätmete, vee ja õli segude jms vastuvõtmisega Bulgaaria sisevetes ja territoriaalmerel, võivad teostada üksnes Bulgaaria või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvad laevad.

Teenuseosutajate arv sadamates võib olla piiratud sõltuvalt sadama objektiivsest läbilaskevõimest, mille määrab kindlaks transpordi-, infotehnoloogia- ja sideministeeriumi moodustatud ekspertide komisjon.

Tugiteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsuse nõuet. Laeva kapten ja peamehaanik peavad olema EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Meetmed:

BG: kaubalaevanduse seadustik; Bulgaaria Vabariigi merealade, siseveeteede ja sadamate seadus; määrus, mis käsitleb tingimusi ja korda Bulgaaria veoettevõtjate väljavalimiseks rahvusvaheliste lepingute kohaseks reisijate- ja kaubaveoks; ning määrus nr 3 mehitamata laevade teenindamise kohta.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

BG: õigus osutada riikliku tähtsusega Bulgaaria sadamates avaliku transpordi tugiteenuseid antakse kontsessioonilepinguga. Piirkondliku tähtsusega sadamates antakse kõnealune õigus sadamaomanikuga sõlmitava lepinguga (CPC 74520, 74540, 74590).

Meetmed:

BG: kaubalaevanduse seadustik; ja
Bulgaaria Vabariigi merealade, siseveeteede ja sadamate seadus.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

DK: lootsiteenuse osutajad võivad Taanis lootsiteenust osutada üksnes siis, kui nad elavad EMPs ning on registreeritud ja tunnustatud Taani ametiasutuse poolt kooskõlas Taani lootsiteenuste seadusega (CPC 74520).

Meetmed:

DK: Taani lootsiteenuste seadus, § 18.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): laeva, mis ei kuulu liikmesriigi kodanikule, võib kasutada muuks tegevuseks kui transpordi- ja abiteenuste osutamiseks Saksamaa föderaalvetes üksnes eriloa alusel. Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit laevadele võib teha erandeid üksnes juhul, kui ükski liidu laev ei ole kättesaadav või kui liidu laevad on kättesaadavad väga ebasoodsatel tingimustel, või vastastikkuse põhimõtte alusel. Uus-Meremaa lipu all sõitvatele laevadele võib teha erandeid vastastikkuse põhimõtte alusel (Verordnung über die Küstenschiffahrt, KüSchVO § 2 lõige 3). Kõik lootsiteenuseid käsitlevate õigusnormide kohaldamisalasse kuuluvad tegevusalad on reguleeritud ja akrediteerimist võimaldatakse üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele. Lootsiteenuste vahendeid võivad pakkuda ja kasutada ainult riigiasutused või nende määratud äriühingud.

Käitajaga või ilma käitajata merelaevade rentimise või liisimise korral ning ilma käitajata merel mittesõitvate laevade rentimise või liisimise korral võidakse piirata lepingute sõlmimist välisriigi lipu all sõitvate laevade sooritatavaks kaubaveoks või selliste laevade prahtimist, sõltuvalt Saksamaa või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvate laevade kättesaadavusest.

Majanduspiirkonnas võidakse piirata residentide ja mitteresidentide vahelisi tehinguid (veetransport, veetranspordi tugiteenused, laevade rentimine, ilma operaatorita laevade liisimine (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), mis hõlmavad:

- i) majanduspiirkonnas registreerimata siseveetranspordilaevade rentimist;
- ii) kaubavedu selliste siseveetranspordilaevadega või
- iii) selliste siseveetranspordilaevade pukseerimisteenuseid.

Meetmed:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; lipuõiguse seadus);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); ja

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriüleste teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FI: veetranspordi tugiteenuseid võivad Soome territoriaalvetes pakkuda üksnes Soome, liidu või Norra lipu all sõitvad laevastikud (CPC 745).

Meetmed:

FI: Merilaki (mereseadus) (674/1994) ja

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), § 4.

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

EL: sadamaaladel veoste käitlemise teenuste osutamine on riigi monopol (CPC 741).

IT: mereveoste käitlemise teenuste puhul kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju; rahvastiku tihedus; geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine (CPC 741).

Meetmed:

EL: avaliku mereõiguse seadustik (seadusandlik dekreet nr 187/1973).

IT: laevandusseadustik;

seadus nr 84/1994;

ministri dekreet 585/1995; ja

Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused (CPC 711, 743).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: raudteetransporditeenuseid ja raudteetranspordi tugiteenuseid võivad Bulgaarias osutada üksnes liidu liikmesriikide kodanikud. Tegevusloa reisijate või kauba vedamiseks raudteel väljastab registreeritud raudteeveo-ettevõtjatele transpordiminister (CPC 711, 743).

Meetmed:

BG: raudteetranspordiseadus, artiklid 37 ja 48.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

LT: transiiditeenuste osutamise ainuõigused antakse raudteeveo-ettevõtjatele, mis kuuluvad riigile või mille aktsiad kuuluvad 100 % riigile (CPC 711).

Meetmed:

LT: Leedu Vabariigi 22. aprilli 2004. aasta seadus nr IX-2152 raudteetranspordi kohta, mida on muudetud 8. juuni 2006. aasta seadusega nr X-653; ja

Maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT (sh seoses enamsoodustusrežiimiga): reisijate- ja kaubaveoks võib ainuõigused või tegevusloa anda üksnes EMP osalisriikide kodanikele ja liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Austrias. Lube antakse mittediskrimineerivatel tingimustel ja vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 712).

Meetmed:

AT: Güterbeförderungsgesetz (kaubaveoseadus), BGBl. Nr 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (juhuvedude seadus), BGBl. Nr 112/1996; § 6; ja

Kraftfahrliniengesetz (regulaarvedude seadus), BGBl. I Nr 203/1999, kehtivas sõnastuses, §§ 7 ja 8.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: kaupade autoveo teenuseid osutavate ettevõtjate puhul: kaupade autoveo-ettevõtjana tegutsemiseks on nõutav Kreeka tegevusluba. Lube antakse mittediskrimineerivatel tingimustel ja vastastikkuse põhimõtte alusel (CPC 7123).

Meetmed:

EL: kaupade autoveo teenuseid osutavatele ettevõtjatele tegevuslubade andmine: Kreeka seadus 3887/2010 (Kreeka Valitsuse Teataja A' 174), mida on muudetud seaduse 4038/2012 artikliga 5 (Kreeka Valitsuse Teataja A' 14).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

IE: linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi.

Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju; rahvastiku tihedus; geograafiline paiknemine ja mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 7121, CPC 7122).

MT: Taksod: veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid.

Karrozzini (hobuvankrid): veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid (CPC 712).

PT: limusiiniteenuste pakkumisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju; rahvastiku tihedus; geograafiline paiknemine ja mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 71222).

Meetmed:

IE: 2009. aasta seadus ühistranspordi reguleerimise kohta.

MT: taksoteenuseid käsitlevad eeskirjad (SL499.59).

PT: 21. augusti dekreet-seadus nr 41/80.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: nõutav on asutamine Tšehhi Vabariigis (filiaalid ei ole lubatud).

Meetmed:

CZ: seadus nr 111/1994 Coll. (maanteetranspordi kohta).

Seoses investeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

SE: maanteeveo-ettevõtja kutsealal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba.

Taksoveoloa saamise ühe kriteeriumina peab äriühing olema määranud ametisse füüsilise isiku, kes töötab veokorraldajana (de facto elukoha nõue – vt asutamist käsitlev Rootsi reservatsioon).

Muu maanteeveo-ettevõtja tegevusloa saamise kriteeriumide kohaselt peab äriühing olema asutatud liidus, tal peab olema Rootsis asuv tegevuskoht ja ta peab olema määranud veokorraldajaks füüsilise isiku, kelle elukoht on liidus.

Meetmed:

SE: Yrkestrafiklag (kaubandusliku liikluse seadus) (2012:210);

Yrkestrafikförordning (valitsuse määrus kaubandusliku liikluse kohta) (2012:237);

Taxitrafiklag (taksoliikluseseadus) (2012:211) ja

Taxitrafikförordning (valitsuse määrus taksoliikluse kohta) (2012:238).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SK: autoveoteenuste osutamiseks on nõutav asutamine või elukoht Euroopa Liidu liikmesriigis.

Meetmed:

seadus nr 56/2012 Coll. (maanteedtranspordi kohta); ja

Lennutranspordi abiteenused.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PL: külmutatud või jahutatud kaupade hoiustamise teenuste ning vedelike või gaaside mahtkaubana hoiustamise teenuste puhul sõltub konkreetsete teenuseliikide osutamise võimalus lennujaama suurusest. Teenuseosutajate arvu lennujaamas võidakse piirata ruumipuuduse tõttu ning mitte vähem kui kahe teenuseosutajani muudel põhjustel.

Meetmed:

PL: 3. juuli 2002. aasta Poola lennundusseadus, artiklid 174.2 ja 174.3 3.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim;
seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Liit: lendude maapealse teeninduse puhul võidakse nõuda, et teenuseosutaja tegevuskoht asuks Euroopa Liidu territooriumil. Maapealse teeninduse avatuse tase sõltub lennujaama suurusest. Teenuseosutajate arv lennujaamades võib olla piiratud. Suurtes lennujaamades ei tohi teenuseosutajaid olla alla kahe. Nõutav on vastastikkus.

Meetmed:

Liit: Nõukogu direktiiv 96/67/EÜ¹.

BE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): maapealse teeninduse puhul on nõutav vastastikkuse tingimuse kohaldamine.

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (artikkel 18);

¹ Nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades (EÜT L 272, 25.10.1996, lk 36).

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikkel 14);

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (artikkel 14); ja

Kõikide transpordiliikide tugiteenused (CPC 748 osa).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): tollivormistusteenuseid võivad osutada üksnes liidu elanikud või liidus asutatud juriidilised isikud.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 952/2013¹; ja

Kombineeritud transporditeenuste osutamine (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): liikmesriikide vaheliste kombineeritud vedude korral võivad veo alg- või lõppetapi maanteevedu – mis moodustab kombineeritud veo lahutamatu osa ja võib, kuid ei pruugi hõlmata piiri ületamist – teostada üksnes liikmesriigis asutatud veoettevõtjad, kes vastavad tegevusalale lubamise ja liikmesriikide vahelise kaupade veo turule pääsemise tingimustele; erandiks on Soome. Kohaldatakse konkreetset kasutatavat transpordiliiki mõjutavaid piiranguid.

Võidakse võtta vajalikke meetmeid, et tagada maantesõidukite suhtes kohaldatavate, kombineeritud vedudest tulenevate mootorsõidukimaksude vähendamine või hüvitamine.

Meetmed:

Liit: nõukogu direktiiv 1992/106/EMÜ¹.

¹ Nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiiv 1992/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel (ELT L 368, 17.12.1992, lk 38).

Reservatsioon nr 17 – kaevandamine ja energeetikaga seotud tegevus

Sektor – allsektor:	Maavarade kaevandamine – energeetilised materjalid; maavarade kaevandamine – metallimaagid ja muu kaevandamine; energeetikaga seotud tegevus – elektri, gaasi, auru ja kuuma vee tootmine, ülekandmine ja jaotamine omal vastutusel; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; ning energijaotusega seotud teenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 osa, 8675, 883, 887
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL / liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Maavarade kaevandamine (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, energeetiliste materjalide kaevandamine; 13, 14: metallimaakide kaevandamine ja muu kaevandamine; CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

NL: erasektori äriühingud uurivad ja kasutavad Madalmaades süsivesinikke alati koos majandusministri määratud avaliku sektori äriühinguga (aktsiaseltsiga). Kaevandmisseaduse artiklites 81 ja 82 on sätestatud, et kõik määratud äriühingu aktsiad peavad kuuluma otseselt või kaudselt Madalmaade riigile (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

BE: maavarade ja muude eluta ressursside uurimine ja kasutamine territoriaalvetes ja mandrilaval toimub kontsessioonilepingute alusel. Kontsessioonäri tegevuskoht peab olema Belgias (ISIC Rev. 3.1:14).

IT (uurimise puhul kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): riigile kuuluvate kaevanduste puhul kohaldatakse uurimise ja kaevandamise erieeskirju. Enne mis tahes kaevandamistegevust tuleb saada uurimisluba (permesso di ricerca, kuningliku dekreediga 1447/1927 artikkel 4). Luba on tähtajaline ja selles määratletakse täpselt uuritava ala piirid. Sama ala kohta võidakse anda uurimisluba mitmele eri isikule või äriühingule (tegemist ei ole ainuõigusliku loaga). Mineraalide kultiveerimiseks ja kasutamiseks tuleb saada piirkondliku ametiasutuse luba (concessione, artikkel 14) (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Meetmed

BE: Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

IT: uurimisteenused: kuninglik dekreet nr 1447/1927 ja seadusandlik dekreet nr 112/1998, artikkel 34.

NL: Mijnbouwwet (kaevandamiseseadus).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

BG: Maapõuevarade geoloogiliseks luureks või uurimiseks Bulgaaria Vabariigi territooriumil, mandrilaval ja Musta mere majandusvööndis on vaja luba; maapõuevarade kaevandamine ja kasutamine toimub maapõuevarade seaduse alusel antud kontsessiooni alusel.

Äriühingutel, mis on registreeritud maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (s.t offshore-piirkondades) või on selliste äriühingutega otseselt või kaudselt seotud, on keelatud osaleda avatud pakkumismenetlustes, mille raames antakse lube või kontsessioone loodusvarade, sh uraani- ja tooriumimaagi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks, ning tegutseda olemasoleva loa või kontsessiooni alusel, kuivõrd selline tegevus on välistatud, nagu ka võimalus registreerida geoloogilised või kaubanduslikud leiud seoses maardla uurimisega.

Uraanimaagi kaevandamine on ministrite nõukogu 20. augusti 1992. aasta dekreediga nr 163 lõpetatud.

Tooriumimaagi uurimise ja kaevandamise suhtes kohaldatakse lubade ja kontsessioonide üldist korda. Otsused tooriumimaagi uurimise või kaevandamise lubamise kohta tehakse mittediskrimineerivalt igal üksikjuhul eraldi.

Vastavalt Bulgaaria Vabariigi Rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsusele (14. juuni 2012) on keelatud igasuguse hüdropurustamise tehnoloogia kasutamine, s.t hüdrofrakkimine, nafta ja gaasi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks.

Kildagaasi uurimine ja ammutamine on keelatud (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Meetmed:

BG: maapõuevarade seadus;

kontsessiooniseadus;

erastamis- ja erastamisjärgse kontrolli seadus; ja

tuumaenergia ohutu kasutamise seadus; Bulgaaria Vabariigi Rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsus; seadus, mis käsitleb majandus- ja finantssuhteid maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides registreeritud äriühingutega, selliseid äriühinguid kontrollivate isikutega ja nende tegelike tulusaajatega, ning maavarade seadus.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

CY: ministrite nõukogu võib keelata süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise üksuse poolt, mis on Uus-Meremaa või tema kodanike tegeliku kontrolli all. Pärast loa saamist ei tohi ükski üksus ilma ministrite nõukogu eelneva heakskiiduta minna Uus-Meremaa või tema kodaniku otsese või kaudse kontrolli alla. Ministrite nõukogu võib keelduda loa andmisest üksusele, mis on Uus-Meremaa või tema kodaniku tegeliku kontrolli all, kui Uus-Meremaa ei võimalda seoses süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamisega Küprose Vabariigi või liikmesriikide üksustele samasugust kohtlemist, mida Küprose Vabariik või liikmesriik võimaldab Uus-Meremaa üksustele (ISIC Rev. 3.1 1110).

Meetmed:

CY: süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise 2007. aasta seadus (seadus 4(I)/2007), kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SK: kaevandamiseks, kaevandamisega seotud tegevuseks ja geoloogiliseks tegevuseks on nõutav asutamine EMPs juriidilise isikuna (mitte filiaalina). Slovaki Vabariigi seadusega nr 44/1988 (loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta) hõlmatud kaevandamis- ja uurimistegevust reguleeritakse mittediskrimineerivalt, sealhulgas avaliku poliitika meetmete kaudu, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna säilimine ja kaitse, näiteks teatavat liiki kaevandamistehnoloogia lubamise või keelamisega. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et sellised meetmed hõlmavad järgmist: keeld kasutada tsüaniidi leostumise tehnoloogiat mineraalide töötlemisel või rafineerimisel, nõue omada hüdropurustamise eriluba nafta ja gaasi geoloogilisel luurel, uurimisel ja kaevandamisel ning nõue saada tuumamaterjalide või radioaktiivsete maavarade puhul kohalikul rahvahääletusel eelnev heakskiit. See ei suurenda kehtiva meetme nõuetele mittevastavaid aspekte, mille suhtes reservatsioon tehakse. (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675 ja 883).

Meetmed

SK: seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja kaevandamise riikliku reguleerimise kohta; seadus nr 569/2007 geoloogiaalase tegevuse kohta ning seadus nr 44/1988 loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

FI: maavarade uurimiseks ja kasutamiseks peab olema luba, mille annab tuumamaterjali kaevandamise korral valitsus. Teisele isikule kuuluva maa kasutamiseks kaevandamisalana tuleb saada luba ka valitsuselt. Loa võib anda füüsilisele isikule, kelle elukoht on EMP riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud EMP riigis. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

IE: Iirimaal tegutsevate uurimis- ja kaevandamisettevõtjate tegevuskoht peab olema Iirimaal. Mineraalide uurimisel kehtib nõue, et ettevõtjad (nii Iirimaalt kui ka välisriikidest) kasutaksid tööde tegemisel kas Iirimaal elava esindaja või uurimistööde juhataja teenuseid. Kaevandamise puhul on nõutav, et riiklik kaevandusala rendileping või kaevandamisluba kuuluks Iirimaal asutatud äriühingule. Sellise äriühingu omandiõiguse suhtes piiranguid ei kohaldata (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

LT: kõik maapõuevarad (energeetilised maavarad, metallid, tööstus- ja ehitusmaavarad) on Leedu riigi ainuomandis. Maavarade geoloogilise uurimise või kasutamise loa võib anda liidus või EMPs elavale füüsilisele isikule või liidus või EMPs asutatud juriidilisele isikule.

Meetmed

FI: Kaivoslaki (kaevandamisseadus) (621/2011) ja

Ydinenergialaki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

IE: 1940.–2017. aasta maavarade arendamise seadused ning planeerimisseadused ja keskkonnamäärused.

LT: Leedu Vabariigi põhiseadus, 1992. Viimati muudetud 21. märtsil 2019, nr XIII-2004; ja

Maapõuevarade seadus nr I-1034, 1995; uus redaktsioon 10. aprillist 2001 nr IX-243, viimati muudetud 14. aprillil 2016, nr XII-2308.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: maavarade uurimisel ja kasutamisel, sealhulgas reguleeritud kaevandusteenuste osutamisel, kohaldatakse EMP riigi, Šveitsi Konföderatsiooni või OECD liikmesriigi elukoha või kodakondsuse nõuet või kolmanda riigi korral vastastikkuse tingimust. Vastavust vastastikkuse tingimusele kontrollib kaevandamise eest vastutav ministeerium (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Meetmed:

SI: 2014. aasta kaevandamisseadus.

- b) Elektri, gaasi, auru ja kuuma vee tootmine, ülekandmine ja jaotamine omal vastutusel; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; energijaotusega seotud teenused (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, 742 osa, 74220, 887)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs:

DK: omanik või kasutaja, kes kavatseb rajada gaasitaristu või torujuhtme toor- või rafineeritud nafta ja naftatoodete ning maagaasi transportimiseks, peab enne tööde alustamist saama kohaliku omavalitsuse loa. Väljastatavate lubade arv võib olla piiratud (CPC 7131).

MT: ettevõttel EneMalta plc on elektrienergiaga varustamise monopol (ISIC Rev. 3.1 401; CPC 887).

NL: elektrivõrgu ja gaasivõrgu omanikuks saavad olla vaid Madalmaade valitsus (ülekandevõrgud) ja muud avaliku võimu kandjad (jaotusvõrgud) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Meetmed:

DK: Lov om naturgasforsyning, LBK 1127 05/09/2018, lov om varmforsyning, LBK 64 21/01/2019, lov om Energinet, LBK 997 27/06/2018. Bekendtgørelse nr 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (27. novembri 2019. aasta korraldus nr 1257 naftamahutite, torustike ja torujuhtmete korralduse, rajamise ja käitamise kohta)

MT: EneMalta seadus, 272. peatükk, ja EneMalta (varade, õiguste, vastutuse ja kohustuste ülekandmise) seadus, 536. peatükk.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

AT: gaasi transportimiseks antakse luba ainult EMP riikide kodanikele, kelle elukoht on EMPs. Ettevõtjate ja täisühingute tegevuskoht peab olema EMP riigis. Võrgu käitaja peab määrama tegevdirektori ja võrgu käitamise tehnilise kontrolli eest vastutava tehnikadirektori, kes peavad olema EMP riigi kodanikud. Tasakaaluhaldur (turuosaline või tema valitud esindaja, kes vastutab tasakaalustamatuse eest) tegevuseks antakse luba üksnes Austria kodanikele või mõne teise liikmesriigi või EMP kodanikele.

Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja elukoha nõudest erandi, kui gaasitranspordivõrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides.

Muu kauba kui gaas ja vesi transportimisel kohaldatakse järgmist:

- i) füüsiliste isikute puhul antakse tegevusluba ainult EMP riigi kodanikele, kelle elukoht on Austrias; ja
- ii) ettevõtjate ja täisühingute tegevuskoht peab olema Austrias. Kohaldatakse majandusvajaduste või huvide testi. Piiriülesed torujuhtmed ei tohi kahjustada Austria julgeolekuhuve ega tema staatust neutraalse riigina. Ettevõtjad ja partnerlused peavad määrama tegevdirektori, kes on EMP riigi kodanik. Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja asukoha nõudest erandi, kui torujuhtme käitamine leitakse olevat riigi majandushuvides (CPC 713).

Meetmed:

AT: Rohrleitungsgesetz (torutranspordiseadus), BGBl. Nr 411/1975, kehtivas sõnastuses, ja

§§ 5, 15; Gaswirtschaftsgesetz 2011 (gaasiseadus), BGBl. I nr 107/2011 (kehtivas sõnastuses), §§ 43, 44, 90 ja 93.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek (kohaldatakse ainult piirkondlikul valitsemistasandil):

AT: elektrienergia ülekandmiseks ja jaotamiseks antakse tegevusluba ainult EMPs alaliselt elavatele EMP riikide kodanikele. Kui käitaja määrab tegevdirektori või rentniku, loobutakse elukohanõudest.

Juriidiliste isikute (ettevõtjate) ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Nad peavad määrama tegevdirektori või rentniku, kes on EMP riigi kodanikud ja kelle elukoht on EMP riigis.

Pädev asutus võib teha kodakondsuse ja elukoha nõudest erandi, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBI. Nr 59/2006, kehtivas sõnastuses;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBI. Nr 7800/2005, kehtivas sõnastuses;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006),
LGBL.Nr 1/2006, kehtivas sõnastuses;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr 75/1999, kehtivas sõnastuses;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBL. Nr 134/2011, kehtivas sõnastuses;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBL. Nr 59/2003, kehtivas sõnastuses;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBL. Nr 46/2005, kehtivas
sõnastuses;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ELWOG),
LGBL.Nr 70/2005, kehtivas sõnastuses; ja

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr 24/2006,
kehtivas sõnastuses.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs; seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

CZ: elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, sellega kauplemiseks ja elektriturukorraldaja muuks tegevuseks ning samuti gaasi tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, hoiustamiseks ja sellega kauplemiseks ning soojusenergia tootmiseks ja jaotamiseks tuleb saada tegevusluba. Tegevusloa võib anda üksnes füüsilisele isikule, kellel on elamisluba, või Euroopa Liidus asutatud juriidilisele isikule. Elektrienergia ja gaasi edastamise ning turukorraldajate lubade (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 63297, 742, 887) suhtes kehtivad ainuõigused.

LT: elektrienergia ülekandmiseks, jaotamiseks, üldsusele tarnimiseks ja elektrienergiaga kauplemise korraldamiseks võib anda loa üksnes Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute või teiste liikmesriikide muude organisatsioonide filiaalidele, mis on asutatud Leedus. Elektrienergia tootmiseks, elektritootmisvõimsuse arendamiseks ja otseliini ehitamiseks võib anda loa Leedu Vabariigis elavatele üksikisikutele või Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või teiste liikmesriikide juriidiliste isikute või muude organisatsioonide filiaalidele, mis on asutatud Leedus. Seda reservatsiooni ei kohaldata konsultatsiooniteenuste suhtes, mis on seotud elektri ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

Kütuste puhul on nõutav asutamine. Loa kütuse ülekandmiseks, jaotamiseks ja hoiustamiseks või maagaasi veeldamiseks võib anda üksnes Leedu Vabariigis asutatud juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute filiaalidele või teiste liikmesriikide muudele organisatsioonidele (tütarettevõtjatele), mis on asutatud Leedus.

Seda reservatsiooni ei kohaldata konsultatsiooniteenuste suhtes, mis on seotud kütuste ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (CPC 713, CPC 887).

PL: energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:

- i) kütuse või energia tootmine, välja arvatud: tahke- või gaaskütuse tootmine; elektrienergia tootmine, kasutades elektrienergiaallikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 50 MW; soojus- ja elektrienergia koostootmine, kasutades allikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 5 MW; ning soojusenergia tootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW;
- ii) gaaskütuste hoiustamine hoiustamisrajatistes, maagaasi veeldamine ja veeldatud maagaasi taasgaasistamine veeldatud maagaasi rajatistes ning vedelkütuste hoiustamine, välja arvatud: veeldatud gaasi kohalik hoiustamine rajatistes võimsusega alla 1 MJ/s ja vedelkütuste hoiustamine jaemüügis;

- iii) kütuste või energia ülekandmine või jaotamine, välja arvatud: gaaskütuste jaotamine võrgus võimsusega alla 1 MJ/s ja soojusenergia ülekandmine või jaotamine, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW; ja
- iv) kütuste või energiaga kauplemine, välja arvatud: kauplemine tahkekütustega; kauplemine elektrienergiaga, kasutades kliendile kuuluvaid seadmeid pingega alla 1 kV; kauplemine gaaskütustega, kui aastakäive ei ületa 100 000 eurot; kauplemine veeldatud gaasiga, kui aastakäive ei ületa 10 000 eurot; kauplemine gaaskütustega ja elektrienergiaga kaubabörsidel maaklerfirmade poolt, kes teevad kaubabörsidel tehinguid vastavalt 26. oktoobri 2000. aasta seadusele kaubabörside kohta, ning kauplemine soojusenergiaga, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW. Käibepiiranguid ei kohaldata gaaskütuste või veeldatud gaasi hulгимүүги ega balloonigaasi jaemүүги korral.

Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Meetmed:

CZ: seadus nr 458/2000 Coll. ettevõtlistingimuste ja avaliku halduse kohta energiasektoris (energiaseadus).

LT: Leedu Vabariigi 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1973 maagaasi kohta, uus redaktsioon 1. augustist 2011, nr XI-1564; viimati muudetud 25. juunil 2020, nr XIII-3140;

Leedu Vabariigi 20. juuli 2000. aasta seadus nr VIII-1881 elektrienergia kohta, uus redaktsioon 7. veebruarist 2012, viimati muudetud 20. oktoobril 2020, nr XIII-3336;

Leedu Vabariigi 20. aprilli 2017. aasta seadus nr XIII-306 kolmandate riikide ohtlikest tuumaelektrijaamadest tulenevate ohtude eest kaitsmiseks vajalike meetmete kohta (viimati muudetud 19. detsembril 2019, nr XIII-2705); ja

Leedu Vabariigi 12. mai 2011. aasta seadus nr XI-1375 taastuvate energiaallikate kohta.

PL: 10. aprilli 1997. aasta energiaseadus, artiklid 32 ja 33.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – kohalik kohalolek:

SI: elektrienergia ja maagaasi tootmiseks, lõpptarbijatele tarnimiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks ning nendega kauplemiseks on nõutav asutamine Euroopa Liidus (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Meetmed:

SI: Energetski zakon (energiaseadus), 2014 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014); ja 2014. aasta kaevandamisseadus.

Reservatsioon nr 18 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Sektor – allsektor:	Põllumajandus, jahindus, metsamajandus; looma- ja põhjapõdrakasvatus, kalapüük ja vesiviljelus; kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 881, 882, 88442
Asjaomased kohustused:	Turulepääs Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Toimimisnõuded Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohalik kohalolek
Peatükk:	Teenustekaubandus ja investeeringud
Valitsemistasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole märgitud teisiti)

Kirjeldus:

- a) Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – toimimismõuded:

Liit: liikmesriikide määratud sekkumisametid peavad ostma liidus koristatud teravilja.

Kolmandast riigist imporditud ja kolmandasse riiki reeksportitava riisi puhul eksporditoetust ei anta. Hüvitist võivad taotleda üksnes liidu riisitootjad.

Meetmed:

Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013¹ (põllumajandustoodete ühise turukorralduse määrus).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

IE: välisriikide residentidelt nõutakse jahutootmise alustamiseks luba (ISIC Rev. 3.1 1531).

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

Meetmed:

IE: põllumajandussaaduste (teravilja) seadus, 1933.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FI: põhjapõtru võivad omada ja kasvatada üksnes põhjapõdrakasvatuspriirkonnas elavad EMP riikide kodanikud. Võidakse anda ainuõigusi.

FR: selleks, et saada põllumajandusühistu liikmeks või tegutseda selle juhatajana, on nõutav eelnev luba (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: põhjapõdrakasvatusega võivad tegeleda ainult saamid.

Meetmed:

FI: Poronhoitolaki (põhjapõdrakasvatuse seadus) 848/1990, 1. peatükk, § 4, Soome ühinemislepingu protokoll nr 3.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: põhjapõdrakasvatuse seadus (1971:437), 1. jagu.

b) Kalapüük ja vesiviljelus (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Bulgaaria sisevetes ja territoriaalmeres võivad mere ja jõgede elusressursse püüda ainult Bulgaaria lipu all sõitvad laevad. Välisriikide (kolmandate riikide) laevad võivad Bulgaaria majandusvööndis töendusliku kalapüügiga tegeleda ainult Bulgaaria ja lipuriigi vahelise lepingu alusel. Bulgaaria majandusvööndi läbimisel ei tohi välisriikide kalalaevad hoida oma püügivahendeid töörežiimil.

FR: Prantsusmaa lipu all sõitvale Prantsuse laevale võib väljastada püügiloa või sellisel laeval võidakse lubada püüda kala riiklike kvootide alusel üksnes juhul, kui on tõendatud tegelik majanduslik seos Prantsusmaa territooriumiga ning kui laeva juhitakse ja kontrollitakse Prantsusmaa territooriumil asuvast alalisest tegevuskohast (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Meetmed:

BG: Bulgaaria Vabariigi merealade, siseveeteede ja sadamate seaduse artikkel 49.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

- c) Tootmine – kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

LV: massimeediaväljaannete loomise ja avaldamise õigus on ainult Lätis asutatud juriidilistel isikutel ja Läti füüsilistel isikutel. Filiaalid ei ole lubatud (CPC 88442).

Meetmed:

LV: ajakirjanduse ja muude massiteabevahendite seadus, § 8.

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim; seoses piiriülese teenustekaubandusega – enamsoodustusrežiim, kohalik kohalolek:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): igas avalikult levitatavas või trükitavas ajalehes, ajakirjas või perioodikaväljaandes peab olema selgelt nimetatud vastutav toimetaja (asjaomase füüsilise isiku täielik nimi ja aadress). Võidakse nõuda, et vastutav toimetaja oleks Saksamaa, liidu või EMP riigi alaline elanik. Erandeid võib lubada teha piirkondliku valitsemistasandi pädev asutus (ISIC Rev. 3.1 22).

Meetmed:

DE:

Piirkondlik tasand:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH); ja

Thüringer Pressegesetz (TPG).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Kui Uus-Meremaa lubab Itaalia investoritel omada Uus-Meremaa kirjastusettevõttes üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest, lubab Itaalia Uus-Meremaa investoritel omada samadel tingimustel üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest Itaalia kirjastusettevõttes (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

IT: seadus nr 416/1981, artikkel 1 (ja hilisemad muudatused).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – kõrgem juhtkond ja juhatus:

PL: ajalehtede ja ajakirjade peatoimetajatel peab olema Poola kodakondsus (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

PL: 26. jaanuari 1984. aasta ajakirjandusseadus (ametlik väljaanne 5/1984, nr 24, koos hilisemate muudatustega).

Seoses investeeringute liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine; seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine, kohalik kohalolek:

SE: füüsilised isikud, kes on Rootsis trükitavate ja avaldatavate perioodikaväljaannete omanikud, peavad elama Rootsis või olema EMP riigi kodanikud. Perioodikaväljaannete omanikud, kes on juriidilised isikud, peavad olema asutatud EMPis. Rootsis trükitavatel ja avaldatavatel perioodikaväljaannetel ning tehnilistel salvestistel peab olema vastutav toimetaja, kelle elukoht on Rootsis (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Meetmed:

SE: ajakirjandusvabaduse seadus (1949:105);

sõnavabaduse põhiseadus (1991:1469) ja

seadus, mis sisaldab ajakirjandusvabaduse seaduse ja sõnavabaduse põhiseaduse valdkonna eeskirju (1991:1559).

Uus-Meremaa loend

Selgitavad märkused

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et meetmed, mida Uus-Meremaa võib võtta kooskõlas artikliga 10.64 „Usaldatavusnõuetega seotud erand“, tingimusel et need vastavad kõnealuse artikli nõuetele, hõlmavad meetmeid, millega reguleeritakse:

- a) finantseerimisasutustele või piiriüleste finantsteenuste osutajatele tegevuslubade andmist või nende registreerimist ning vastavaid nõudeid;
- b) süsteemse olulisusega finantseerimisasutuste õiguslikku vormi, sealhulgas asutamise nõudeid, välispankade filiaalide poolt hoiuste kaasamisele kohaldatavaid piiranguid ja vastavaid nõudeid; ning finantseerimisasutuste või piiriüleste finantsteenuste osutajate juhatuse liikmetele ja kõrgemale juhtkonnale esitatavaid nõudeid;
- c) kapitali, seotud osaliste riskipositsioonide, likviidsuse ja avalikustamisega seotud nõudeid ja muid riskijuhtimisenõudeid;
- d) makse-, kliiringu- ja arveldussüsteeme (sealhulgas väärtpaberisüsteeme);
- e) rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast tegevust ning
- f) tegevust finantseerimisasutuse või piiriüleste finantsteenuste osutaja raskuste või maksejõuetuse korral.

Sektor	Kõik sektorid
Asjaomased kohustused	Võrdne kohtlemine (artikkel 10.6) Turulepääs (artikkel 10.5)
Meede	Companies Act 1993 (äriühinguseadus) Financial Reporting Act 2013 (finantsaruandlusseadus)
Kirjeldus	Investeeringud 1. Vastavalt Uus-Meremaa 1993. aasta äriühinguseaduse ja 2013. aasta finantsaruandlusseadusega kehtestatud finantsaruandluskorrale on järgmist liiki üksused kohustatud koostama üldtunnustatud arvestustavaga kooskõlas olevaid finantsaruandeid, laskma need aruanded auditeerida ja registreerima need äriregistris (välja arvatud juhul, kui kohaldatakse erandeid nendest nõuetest): a) väljaspool Uus-Meremaad asutatud äriühing („välismaine äriühing“), kes viib Uus-Meremaal ellu äritegevust 1993. aasta äriühinguseaduse tähenduses ja kes on „suur“¹;

¹ Välismaine äriühing või välismaise äriühingu tütarettevõtja on aruandeperioodil „suur“, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- i) kahe eelneva aruandeperioodi bilansipäeva seisuga ületas üksuse ja tema tütarettevõtjate (olemasolu korral) koguvara 20 miljonit Uus-Meremaa dollarit või
- ii) kahel eelneval aruandeperioodil ületas üksuse ja tema tütarettevõtjate (olemasolu korral) kogutulu 10 miljonit Uus-Meremaa dollarit.

Auditiaruanne on nõutav, välja arvatud juhul, kui kõnealuse välismaise äriühingu äritegevus Uus-Meremaal ei ole „suur“ ja äriühingu asutamise jurisdiktsiooni õigusnormid ei nõua auditeerimist.

- b) „suur“ Uus-Meremaa äriühing, mille aktsiad, millega kaasneb õigus teostada äriühingu koosolekul kokku vähemalt 25 % hääleõigustest või kontrollida selliste hääleõiguste teostamist, kuuluvad¹:
 - i) väljaspool Uus-Meremaad asutatud äriühingu tütarettevõtjale;
 - ii) väljaspool Uus-Meremaad asutatud äriühingule või
 - iii) isik, kelle alaline elukoht ei ole Uus-Meremaal;
 - c) Uus-Meremaal asutatud „suur“ äriühing, mis on välismaise äriühingu tütarettevõtja.
2. Kui äriühing on kohustatud koostama finantsaruandeid ja kui tal on üks või mitu tütarettevõtjat, peab ta enda kohta finantsaruannete koostamise asemel koostama konsolideerimisgrupi finantsaruanded, mis on kooskõlas konsolideerimisgrupi puhul üldtunnustatud arvestustavaga. Seda kohustust ei kohaldata, kui:
- a) äriühing (A) on ise äriühingu (B) tütarettevõtja ning see äriühing (B) on:
 - i) asutatud Uus-Meremaal või
 - ii) registreeritud või registreerituks loetud 1993. aasta äriühinguseaduse 18. osa alusel ning
 - b) kooskõlas üldtunnustatud arvestustavaga on koostatud konsolideerimisgrupi finantsaruanded konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad B, A ja kõik teised B tütarettevõtjad; ning

¹ Uus-Meremaa äriühing on aruandeperioodil „suur“, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

- i) kahe eelneva aruandeperioodi bilansipäeva seisuga ületas üksuse ja tema tütarettevõtjate (olemasolu korral) koguvara 60 miljonit Uus-Meremaa dollarit või
- ii) kahel eelneval aruandeperioodil ületas üksuse ja tema tütarettevõtjate (olemasolu korral) kogutulu 30 miljonit Uus-Meremaa dollarit.

	c) koopia punktis b osutatud konsolideerimisgrupi finantsaruannetest ja koopia audiitori järeldusotsusest nende aruannete kohta esitatakse registreerimiseks 1993. aasta äriühinguseaduse alusel või mõne muu seaduse alusel.
2.	Kui välismaine äriühing on kohustatud koostama: a) finantsaruandeid 1993. aasta äriühinguseaduse kohaselt, peab ta juhul, kui tema äritegevus Uus-Meremaal vastab „suurte“ välismaiste äriühingute vara- ja tulukünnistele, koostama lisaks suure välismaise äriühingu enda finantsaruannetele ka finantsaruanded oma Uus-Meremaa äritegevuse kohta, nagu oleks seda äritegevust ellu viinud Uus-Meremaal asutatud ja registreeritud äriühing; ja b) konsolideerimisgrupi finantsaruandeid 1993. aasta äriühinguseaduse kohaselt, siis juhul, kui konsolideerimisgrupi äritegevus Uus-Meremaal vastab „suurte“ välismaiste äriühingute vara- ja tulukünnistele, peavad koostatavad konsolideerimisgrupi finantsaruanded sisaldama lisaks konsolideerimisgrupi finantsaruannetele ka finantsaruandeid konsolideerimisgrupi Uus-Meremaa äritegevuse kohta, mis on koostatud nii, nagu oleksid konsolideerimisgrupi liikmed Uus-Meremaal asutatud ja registreeritud äriühingud.

Sektor	Põllumajandus, sealhulgas põllumajandusega seotud teenused
Asjaomased kohustused	Turulepääs (artiklid 10.14 ja 10.5) Võrdne kohtlemine (artiklid 10.16 ja 10.6) Toimimismõõdu (artikkel 10.9) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	Dairy Industry Restructuring Act 2001 (piimasektori ümberkorraldamise seadus)
Kirjeldus	Piiriülene teenustekaubandus ja investeerimine Piimasektori ümberkorraldamise 2001. aasta seaduse ja määrustega on ette nähtud piimakarja kontrollimise andmete riikliku andmebaasi pidamine. Piimasektori ümberkorraldamise seadusega: a) nähakse ette, et Uus-Meremaa valitsus määrab kindlaks korra, mille kohaselt andmebaasi haldab teine piimasektori üksus. Seejuures võib Uus-Meremaa valitsus: i) võtta arvesse üksuse, üksust omavate või kontrollivate isikute ning üksuse kõrgema juhtkonna ja direktorite nõukogu kodakondsust ja elukohta ning ii) piirata seda, kes võib omada üksuse aktsiaid, sealhulgas kodakondsuse alusel; b) nõutakse, et piimakarja kontrollimisega tegelevad isikud edastaksid andmed Livestock improvement Corporationile (LIC) või selle õigusjärglasele; c) kehtestatakse eeskirjad andmebaasile juurdepääsu kohta ja nähakse ette juurdepääsu andmisest keeldumine põhjusel, et andmebaasi kavandatud kasutamine võib kahjustada Uus-Meremaa piimasektorit; seejuures võib keeldumisel arvesse võtta juurdepääsu taotleva isiku kodakondsust või elukohta.

Sektor	Sideteenused Telekommunikatsioon
Asjaomased kohustused	Võrdne kohtlemine (artikkel 10.6) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	Constitution of Chorus Limited (äriühingu Chorus Limited põhikiri)
Kirjeldus	Investeeringud Äriühingu Chorus Limited põhikirja kohaselt on mis tahes välismaise üksuse poolt suurema kui 49,9 % osaluse omandamiseks nõutav Uus-Meremaa valitsuse heakskiit. Vähemalt pooled juhatuse liikmetest peavad olema Uus-Meremaa kodanikud.

Sektor	Põllumajandus, sealhulgas põllumajandusega seotud teenused
Asjaomased kohustused	Turulepääs (artikkel 10.5) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	Primary Products Marketing Act 1953 (põllumajanduslike esmatoodete turustamise seadus)
Kirjeldus	Investeeringud 1953. aasta põllumajanduslike esmatoodete turustamise seaduse kohaselt võib Uus-Meremaa valitsus kehtestada määrusi, mis võimaldavad asutada kohustuslikke turustusasutusi, kellel on põllumajanduslike esmatoodete puhul monopoolsed turustamis- ja ostuõigused (või väiksemad õigused); põllumajanduslike esmatoodete all mõeldakse mesindust, puuviljakasvatusest, humalakasvatusest, hirvekasvatusest või ulukhirvedelt või kitsedelt pärit saadusi (karvad või kiud). 1953. aasta põllumajanduslike esmatoodete turustamise seaduse alusel võib välja anda määrusi, mis käsitlevad turustusasutuse mitmesuguseid ülesandeid, õigusi ja tegevust. Muu hulgas võib nende määrustega ette näha, et juhatuse liikmed või töötajad peavad olema Uus-Meremaa kodanikud või seal elavad isikud.

Sektor	Lennutransport
Asjaomased kohustused	Võrdne kohtlemine (artikkel 10.6) Toimimisnõuded (artikkel 10.9) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	Constitution of Air New Zealand Limited (äriühingu Air New Zealand Limited põhikiri)
Kirjeldus	Investeeringud Ühelegi välismaalasele ei tohi kuuluda rohkem kui 10 % Air New Zealandi aktsiatest, mis annavad hääleõiguse, välja arvatud Kiwi aktsia omaniku loal¹. Lisaks: a) vähemalt kolm juhatuse liiget peavad alaliselt elama Uus-Meremaal; b) rohkem kui pooled juhatuse liikmed peavad olema Uus-Meremaa kodanikud; c) juhatuse esimees peab olema Uus-Meremaa kodanik ja d) Air New Zealandi peakontor ja peamine tegevuskoht peavad asuma Uus-Meremaal.

¹ Kiwi aktsia Air New Zealandis on üks erioigustega vahetuseelisaktsia, mis on emiteeritud Ühendkuningriigi monarhile ja mille väärtus on 1 Uus-Meremaa dollar. Kiwi aktsia omanik on Tema Majesteet Uus-Meremaa kuningas.

Sektor	Kõik sektorid
Asjaomased kohustused	Turulepääs (artikkel 10.5) Võrdne kohtlemine (artikkel 10.6) Toimimisnõuded (artikkel 10.9) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	Overseas Investment Act 2005 (välismaiste investeeringute seadus) Fisheries Act 1996 (kalandusseadus) Overseas Investment Regulations 2005 (välismaiste investeeringute eeskirjad)
Kirjeldus	Investeeringud Vastavalt Uus-Meremaa välisinvesteeringute korrale, mis tuleneb 2005. aasta välismaiste investeeringute seaduse, 1996. aasta kalandusseaduse ja 2005. aasta välismaiste investeeringute eeskirjade asjakohastest sätetest, nõuab järgmist liiki investeerimistegevus Uus-Meremaa valitsuse eelnevat heakskiitu: a) Uus-Meremaa üksuses muude kui riiklike üksuste poolt vähemalt 25 % suuruse mis tahes liiki osaluse¹ või vähemalt 25 % hääleõiguste² omandamine või nende üle kontrolli teostamine, kui üleandmise eest makstav tasu või varade väärtus ületab 200 miljonit Uus-Meremaa dollarit; b) muude kui riiklike üksuste poolt äritegevuse alustamine või olemasoleva äritegevuse, sealhulgas ettevõtte varade omandamine Uus-Meremaal, kui äritegevuse alustamise või äritegevuse või varade omandamisega seotud kogukulud ületavad 200 miljonit Uus-Meremaa dollarit; c) Uus-Meremaa üksuses riiklike üksuste poolt vähemalt 25 % suuruse mis tahes liiki osaluse³ või vähemalt 25 % hääleõiguste⁴ omandamine või nende üle kontrolli teostamine, kui üleandmise eest makstav tasu või varade väärtus ületab 200 miljonit Uus-Meremaa dollarit;

¹ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „osalus“ all mõeldakse aktsiaid ja muud liiki väärtipabereid.

² Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „hääleõigused“ all mõeldakse õigust kontrollida Uus-Meremaa üksuse juhtorgani koosseisust vähemalt 25 %.

³ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „osalus“ all mõeldakse aktsiaid ja muud liiki väärtipabereid.

⁴ Suurema selguse huvides olgu märgitud, et mõiste „hääleõigused“ all mõeldakse õigust kontrollida Uus-Meremaa üksuse juhtorgani koosseisust vähemalt 25 %.

	d) riiklike üksuste poolt äritegevuse alustamine või olemasoleva äritegevuse, sealhulgas ettevõtte varade omandamine Uus-Meremaal, kui äritegevuse alustamise või äritegevuse või varade omandamisega seotud kogukulud ületavad 200 miljonit Uus-Meremaa dollarit; e) sellistesse kategooriatesse kuuluva maa omandamine või kontroll sellise maa üle (olenemata vastava tehingu rahalisest väärtusest), mida peetakse tundlikuks või mille puhul on välismaiseid investeeringuid käsitlevate Uus-Meremaa õigusnormide kohaselt nõutav eriluba; ja f) mis tahes tehing, olenemata selle rahalisest väärtusest, mille tulemuseks oleks välismaine investeering püügikvooti. Välismaised investorid peavad vastama välismaiste investeeringute korras sätestatud kriteeriumidele ning reguleeriva asutuse ja asjaomase ministri või asjaomaste ministrite poolt kindlaks määratud tingimustele. Seda reservatsiooni tuleks lugeda koostoimes II lisaga – Uus-Meremaa – 11.
--	---

Sektor	Kõik sektorid
Asjaomased kohustused	Toimimisinõuded (artikkel 10.9)
Meede	Income Tax Act 2007 (tulumaksuseadus) Goods and Services Tax Act 1985 (käibemaksuseadus) Estate and Gift Duties Act 1968 (pärandi- ja kinkemaksuseadus) Stamp and Cheque Duties Act 1971 (riigilõivude ja tehingumaksude seadus) Gaming Duties Act 1971 (hasartmängumaksuseadus) Tax Administration Act 1994 (maksuhalduse seadus)
Kirjeldus	Investeeringud Kõik kehtivad nõutele mittevastavad maksustamismeetmed.

Sektor	Finantsteenused Kindlustus ja kindlustusega seotud teenused
Asjaomased kohustused	Võrdne kohtlemine (artiklid 10.16 ja 10.6) Turulepääs (artiklid 10.14 ja 10.5)
Meede	Commodity Levies Act 1990 (teatavatelt kaupadelt tasutavate maksude seadus) Commodity Levies Amendment Act 1995 (teatavatelt kaupadelt tasutavate maksude seaduse muutmise seadus) Kiwifruit Industry Restructuring Act 1999 and Regulations (kiivisektori ümberkorraldamise seadus ja eeskirjad)
Kirjeldus	Piiriülene teenustekaubandus ja investeerimine Nisu saagikindlustuse pakkumist võib piirata vastavalt teatavatelt kaupadelt tasutavate maksude seaduse muutmise seadusele (Commodity Levies Amendment Act 1995, „CLA“). CLA § 4 kohaselt tuleb nisukasvatajate suhtes kohaldatavast kohustuslikust kaubamaksust saadud rahalisi vahendeid kasutada nisusaakide kahjukindlustuse kava rahastamiseks. Kiivide ekspordiga seotud kindlustusvahendusteenuste osutamist võib piirata vastavalt kiivisektori ümberkorraldamise 1999. aasta seadusele ja kiivide ekspordi käsitlevatele määrustele.

Sektor	Finantsteenused Pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)
Asjaomased kohustused	Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.8)
Meede	KiwiSaver Act 2006 (pensioniskeemi „KiwiSaver“ käsitlev seadus) Financial Markets Conduct Act 2013 (finantsturgude seadus)
Kirjeldus	Investeeringud Registreeritud pensioniskeemi „KiwiSaver“ fondivalitseja ja registreeritud piiratud pensioniskeemi „KiwiSaver“ varahaldusettevõtja üks juhatuse liige peab olema Uus-Meremaa maksuresident.